

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

10. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

11. BŘEZNA 2018

Z obsahu:

**Pohled na tvář
Ukřižovaného zve
k přemožení
démonů nedůvěry,
apatie a rezignace**

Homilie Svatého otce
Františka na Popelční
středu 14. února 2018
- strana 2 -

O svátostech (6)

Pomazání nemocných
- strana 4 -

Sestra smrt

Mons. Vincenzo Paglia
- strana 6 -

Kontemplativní chirurg

P. François Zannini
- strana 8 -

**Kardinál Sarah
o účtě k Eucharistii**

- strana 9 -

**Tak se připravujeme
na nový příchod
Kristův ve slávě**

Christian Parmantier
- strana 10 -

Ani oko nevidělo... (18)

F. J. Boudreaux SJ
- strana 11 -

Svatý Patrik, apoštol Irska

Libor Rösner
- strana 12 -

Bůh stanovil čas k obrácení, potom bude už pozdě...

Pohled na tvář Ukřižovaného zve k přemožení démonů nedůvěry, apatie a rezignace

Homilie Svatého otce Františka na Popelční středu 14. února 2018, Řím, bazilika sv. Sabiny

Postní doba je čas příhodný k tomu, abychom doladili disonantní akordy svého křesťanského života a přijali vždy novou, radostnou a slibnou zprávu Pánovy Paschy. Církev nás svojí mateřskou moudrostí vybízí, abychom věnovali zvláštní pozornost všemu, čím by naše věřící srdce mohlo být ochlazené či narušeno.

Četná jsou pokušení, kterým jsme vystaveni. Každému z nás jsou známy těžkosti, s nimiž se musí potýkat. A je smutné konstatovat, že tváří v tvář vezdejšímu dění se zvedají hlasy, které používají bolest a nejistotu k rozsévání nedůvěry. Plodem víry je láska, jak ráda opakovala Matka Tereza z Kalkaty, a plodem nedůvěry

zase apatie a rezignace. Nedůvěra, apatie a rezignace jsou démoni, kteří rozleptávají a ochromují duši věřícího lidu.

Postní doba je příhodným časem k tomu, abychom tato i jiná pokušení demaskovali a umožnili svému srdci tepat v souladu s tím Ježíšovým. Celou dnešní liturgii prostupuje tento pocit, a mohli bychom říci, že se ozývá ve třech slovech, která nám jsou nabízena, aby pomohla věřícímu srdci se zahřát: *zastav, pohlédni a vrať se*.

Zastav se trochu, zanech toho spěchu a nesmyslného shonu, který naplňuje duši hořkostí pocitu, že se nikdy nikam nedojde. Zastav, zanech této povinnosti žít uspěchaným způsobem, který rozptylu-

je, rozděluje a ničí čas rodiny, čas přátelství, čas dětí, čas prarodičů, čas vděčnosti... čas Boží.

Zastav trochu tu nutnost ukazovat se a být všemi viděn, být neustále na odív, který znemožňuje mít na paměti hodnotu niternosti a usebranosti.

Zastav trochu ten sebevědomý pohled, prchavé a přezíravé komentování, které se rodí ze zapomenutí na jemnost, laskavost a úctu při setkání s druhými, zejména slabými, raněnými a také těmi, kdo jsou ponořeni v hříchu a pochybení.

Zastav trochu to nutkání chtít všechno kontrolovat, všechno vědět a všechno

Pokračování na str. 5

Jsem dobrou matkou, otcem, učitelem, lékařem, knězem...? A jsem dobrým katolickým křesťanem? Nejsem-li jím, pak nejsem ani dobrou matkou, otcem... Chirurg Jan příkladně dosvědčuje tuto životní pravdu. (str. 8-9) Každý, kdo se snaží být dobrým křesťanem, měl by do svého srdce vytesat slova tohoto chirurga: „Dobry křesťan je ten, kdo miluje lidi srdcem Božím, a aby se ujistil, že toto božské srdce má, musí je denně přijímat v Eucharistii a uchovávat je v sobě v modlitbě víry a v denní lásce.“ Můžeme jen doplnit slovy kardinála Roberta Saraha: „V Nejsvětější svátosti existuje Láska, i když ji nikdo neopětuje nebo nechápe, nepřijímá či nebere v úvahu. Je tam jako skála, z níž v poušti tryská pramen...“ (str. 9) Je zřejmé, na čem stojí základy „dobrého křesťanství“...

Avšak je zde druhá strana mince: Kdo by si myslel, že prostým konáním zbožných úkonů a mluvením o Ježíši, aniž by to upřímně vycházelo ze srdce a také z duše, si získá věčnou slávu, mylí se. Neboť „kázání evangelia samo o sobě neoslaví nikoho, nepojí-li se s tím čistý úmysl a ctnostný život,“ říká F. J. Boudreaux SJ v souvislosti s nebeskou slávou

Editorial

určenou těm, kdo jiné vyučují spravedlnosti. (str. 11) A v tom to vězí: mít čistý, řečneme Boží úmysl, a usilovat o ctnostný život. Kdo takto přistupuje k duchovním záležitostem – životem ze svátostí počínaje a praktickým konáním skutků konče –, ten je vynikajícím svědkem Boží lásky a mimořádně úspěšným nástrojem v jeho ruce. Jako onen chirurg...

Avšak pro úplnost je třeba pochopit a přijmout do svého života ještě jednu skutečnost: Nikdo z lidí neexistuje sám o sobě a pro sebe, ale je nedílnou součástí lidského společenství. (str. 6-7) V takovém případě ovšem skutečně záleží na každém člověku, jaké budou životy druhých lidí. A jde-li o křesťany, je zřejmé, že osud mnoha lidí, ne-li celého světa závisí právě na jejich „dobrém křesťanství“.

V době postní se pak nabízí další směr tohoto uvažování: Nelze setrvat ve svém hříchu, protože to je jistá cesta k zatracení, jak ukazují znamení a slova Ježíšova a jak je můžeme rozpoznat i v dnešní době. (str. 10) Protože hřích narušuje

a ničí vztah nejen s Bohem – což je pochopitelně nejvýznamnější –, ale i s lidmi, neboť všichni jsme děti jednoho Otce, Boha Stvořitele. A tak, chceme-li přinést tomuto světu naději a chceme-li, aby naše svědectví bylo pravdivé a účinné, musíme být vskutku dobrými křesťany. Při rozjímání Ježíšova utrpení a zároveň při pohledu na svůj křesťanský život zřejmě snadno najdeme důvody toho, proč svět strádá a udržet si pravou, katolickou víru je tak těžké. Jde o spojené nádoby a není lehké vybědnout z hloubky propasti, do níž se možná i nevědomky propadáme. Avšak Bůh nám ještě dává čas, anebo spíše: Teď je ten čas, teď je ta doba příhodná... A věřme, že i k nám vysílá Bůh své posly, kteří nám odhalují naše nevěrnosti a vedou nás k pravé víře a ctnostnému životu. Buďme tedy bdělí a nepohrdejme jimi, aby se nevznítíl Hospodinův hněv proti nám, že už by nebylo léku! Poslouchejme dobře Boží slovo v prvním čtení dnešní neděle...

Každý den se pak můžeme utíkat o pomoc k Ježíši slovy svatého Patrika (str. 12-13): „Kriste, buď se mnou, buď ve mně, za mnou i přede mnou.“

Daniel Dehner

Slova prvního čtení, převzatá z 2. knihy Kronik, nemůžeme číst, aniž by nám bylo nápadné, že platí plně i pro lidskou společnost dnešních dnů. Všichni se dopouštějí nevěrnosti. Napodobují pohany a znesvěcení vstupuje až do Hospodinova chrámu. Na Izrael nakonec těžce dolehla Boží ruka. Není na místě se obávat, že podobné následky hrozí i nám? Pán měl tak dlouho soucit se svým lidem, až musel sáhnout ke své

moci, *když už nebylo jiného léku*. Tomuto kroku předcházela četná varování, ale lidé se posmívali Božím poslům, pohrdali jejich slovy a tupili je. To, čemu říkáme Boží trest, nastupuje jako poslední možnost, která má přivést Boží lid k obrácení. Nejdříve však Bůh bez ustání posílá své posly. Nelíbí se ti, co od nich slyšíš? Připadá ti jejich hlas jako nepřijatelné vyhrožování? Uvědom si dobře, kdo je posílá. Je to sám Bůh, *protože má soucit se svým lidem a se svým příbytkem*. Jasným znamením jeho otcovské starostlivosti je jeho vytrvalost, s jakou *bez ustání* posílá své posly, ačkoliv je ani kněží ani lid nechtějí slyšet. Proč se dostává Božím prorokům takového znevažování a tupení? Protože chybí dobrá vůle k obrácení. Přijmout a uposlechnout prorocký hlas znamená uznat, že způsob života, jaký jsme si oblíbili, se vůbec nelíbí našemu Bohu. Ale protože nám se nelíbí, že bychom ho měli změnit, nevidíme nic snazšího, než se jim *vysmívat a pohrdat jimi*. Vůbec si přitom nepřipouštíme, že tím nepřestávají být vyslanci Nejvyššího. Jejich poslání a věrohodnost nezávisí na obecném dobrozdání. Jestliže nedbáme na Boží posly, pohrdáme jeho vlastním slovem a to nutí milosrdnou lásku, aby promluvila takovým způsobem, který nepřipouští žádné pochybnosti. Může se nám zdát, jako by Bůh byl bezcitný, ale skutečným důvodem, proč musí promluvit s větším důrazem, není jeho tvrdost, nýbrž taková míra naší zatvrzelosti, která nás učinila hluchými.

I nejtvrďší Boží dopuštění zde na zemi je ve skutečnosti projevem jeho nejdobrotivějšího milosrdenství, neboť všim sledu-

je jen naší spásu. Můžeš se o tom přesvědčit, když navštívíš Izraelity v jejich zajetí a sleduješ, jak přispělo protivenství ke změně jejich smýšlení. Ti, kteří se ve své vlasti protivili svému Pánu a ani neváhali znesvěcovat jeho chrám, nyní v cizí zemi pláčou a prohlašují: *Ať se mi jazyk přilepi k patru, když nedám přednost Jeruzalému před každou jinou radostí.*⁽¹⁾ Až lid obnoví svou věrnost, poslušnost a úctu, Bůh na znamení přízně obnoví svou svatyni. Ten, kdo dopus-

til, aby pohané pobořili jeho chrám, může způsobit, aby ho sami opět zbudovali. Všechny Hospodinovy kroky směřují jen k našemu dobru, i když se nám zdají nejdříve tvrdé a nepochopitelné. *Za to, že jsme zachráněni, máme děkovat Boží dobrotě*, která se projevila v tom, že na nás dopustila soužení, které nás očisťuje. Je to stejná dobrota a péče, jaká se ozývala z nevyššeného varování proroků. Nebylo lépe včas se pokorit a nastoupit v dobrovolném odříkání cestu pokání a obrácení dříve, než si vynutíme, aby na nás dolehla Boží pravice?

Poučen touto starozákonní zkušeností navštív Spasitele, který na toto téma rozmlouvá celou noc s Nikodémem, a hledej u něho právě poznání stejně upřímně jako tento člen velerady. Nestěžuje si Pán právě na to, že *lidé milují více tmu než světlo*? Co má říct teprve dnešním lidem, kteří *nepřicházejí ke světlu* a ani *nesnesou zdravé učení*?⁽²⁾ Ježíš se nespokojí s tím, že je hlásá, ale doloží je vlastním životem a smrtí. Všimni si dobře, jak se vyjadřuje o svém výkupném utrpení: *buďte vyvyšeni*. Jeho dobrovolná smrt neskončí ponižením a zmarem, ale jeho vyvýšením a slávou.

Utrpení se zdá nepochopitelné, pokud zůstává nepochopen hříchem. Jak však pochopit skutečnost, že omezený tvor může páchat zlo nekonečného rozměru? Čím víc se ti zdá kající odříkání nepřijatelné a hříchem naopak přijatelné, tím více přemýšlej nad skutečností, jakou cenu musel za hříchem tvora zaplatit sám Bůh. Chtěli dosáhnout toho, *aby nikdo nezahynul, dal svého jednorozenného Syna, aby byl povyšeni na dřevo kříže*.

Liturgická čtení

1. čtení – 2 Kron 36,14–16.19–23

Všechna knížata, kněží i lid se dopustili mnoha nevěrností. Napodobovali všechny hanebnosti pohanů a poskvrnili chrám, který si Hospodin posvětil v Jeruzalémě. Hospodin, Bůh jejich otců, posílal k nim bez ustání své posly, neboť měl soucit se svým lidem a se svým příbytkem. Ale oni se posmívali Božím poslům, pohrdali jeho slovy a tupili jeho proroky, až se vznítil Hospodinův hněv proti jeho lidu, že už nebylo léku. Nepřátelé spálili Boží chrám, zbořili hradby Jeruzaléma, všechny jeho paláce vydali napospas ohni a zničili všechny jeho cenné předměty. Nabuchodonosor vystěhoval do Babylona všechny jeho obyvatele, kteří unikli meči. Sloužili jemu a jeho synům jako otroci až do zřízení perského království, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, dokud by země nedostala náhradu za nezachovávané soboty. Po všechny dny zpusťování odpočívala, až se naplnilo sedmdesát let.

V prvním roce perského krále Kýra vzbudil Hospodin ducha Kýra, perského krále, aby se splnilo Hospodinovo slovo pronesené Jeremiášovými ústy, a on dal prohlásit – i písemně – po celém království: Tak praví Kýros, perský král: Všechna království země mi dal Hospodin, Bůh nebes. On mi přikázal, abych mu vystavěl chrám v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdo je mezi vámi ze

Dokončení na str. 13

Jestliže Bůh od tebe očekává očistění, které bolí, nedívá se na tebe nezúčastněně. Chce tvé utrpení zhodnotit tím, že je připojí ke svému vlastnímu utrpení. Dříve než se bolest dotkne tebe, již dávno v nekonečné tvrdosti sevřela Boží Srdce. To má pro tebe cenu jen tehdy, když jsi s Pánem a souhlasíš a přijímáš jeho vůli. Tvoje svoboda zůstane vždy tak nedotknutelná, že tě Bůh ani svou smrtí nemůže donutit, abys mu uvěřil, když sám nechceš. I když tě vykoupil, můžeš dále *milovat tmu* a šlapat po jeho lasece.

Můj Ježíši, pomoz *mé nevěře*,⁽³⁾ dokonce *mé znovuzrození*, *abych nechodil ve tmách*.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ Ž 137,6; ⁽²⁾ srov. 2 Tim 4,3;

⁽³⁾ Mk 9,24

O svátostech (6)

POMAZÁNÍ NEMOCNÝCH

Pomazání nemocných je svátost, ve které nemocný dostává milost Boží ke spáse duše a často i k prospěchu těla. Dříve se této svátosti říkalo také poslední pomazání, protože bylo udělováno těsně před smrtí. Vyplývá to z pochopení této svátosti: první pomazání jsme obdrželi při svatém křtu, druhé při svatém biřmování, třetí pomazání je pak při kněžském svěcení, poslední v řadě je pomazání nemocných (proto poslední pomazání). Nový *Katechismus katolické církve* pak mluví o „svátosti připravující na věčnou vlast“ nebo o „svátosti uzavírající pozemské putování“.⁽¹⁾

Dle definice může tuto svátost přijmout každý pokřtěný katolický křesťan, který již užívá rozumu, a nebezpečně onemocněl⁽²⁾ – tedy i dítě, zpravidla přibližně od 6 let, ale je možné již dříve. Právě ono „nebezpečně onemocněl“ se v minulosti často posuzovalo jako onemocnění vedoucí ke smrti. Ovšem ta hranice, kdy může nemoc vést ke smrti a kdy ne, je velmi nejasná. Samozřejmě nebude pomazání nemocných přijímat ten, kdo onemocněl obyčejnou rýmou či chřipkou, nicméně i chřipka může vést ke smrti, jak jsme toho svědky u starších lidí, lidí s oslabenou imunitou či jak známe z minulosti (např. španělská chřipka). Kromě toho medicína v současné době pokročila a nemoci, které byly dříve z velké části smrtelné, jsou dnes dost dobře léčitelné.⁽³⁾ V žádném případě se nemá čekat, až bude nemocný umírat, protože by se mohlo stát, že nestihne přijmout tuto svátost v bdělém stavu nebo by nebyl schopen přijmout Svátost oltářní jako posilující pokrm na poslední cestu, na přechod ze života po-

zemského do života věčného (viaticum), nebo se jen vyzpovídat. Nicméně i po posledním výdechu je možné svátost nemocných udělit, protože podle učení katolické církve neopouští duše tělo s posledním výdechem, ale později.⁽⁴⁾ Ostatně se odkládání přijetí této svátosti stalo v minulosti velmi častou chybou v důsledku nepochopení názvu „poslední pomazání“, což vedlo k pověře, že pak musí člověk už jen zemřít. Ale to je chybné chápání, vždyť tato svátost častokrát naopak vede k uzdravení. Velmi se doporučuje přijmout svátost nemocných před chirurgickým zákrokem, protože ten může i v dnešní době vést k nečekanému zvratu ohledně života člověka.

O ustanovení svátosti pomazání nemocných Ježíšem víme z listu sv. Jakuba: „*Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve a oni ať ho pomazou olejem ve jménu Páně a pak se nad ním modlí. Modlitba víry zachrání chorého a Pán ho pozvedne. Jestliže se dopustil hříchů, budou mu odpuštěny.*“ (Jak 5,14–15) A také: „*A hle, znamení, jež budou provázet ty, kdo uvěří: budou v mém jménu vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát do ruky hady, a pokud vypijí nějaký smrtelný jed, neublíží jim; budou vkládat ruce na choré a ti se uzdraví.*“ (Mk 16,17–18) Ostatně sám Ježíš uzdravil mnoho nemocných, jak na těle, tak i na duši. Koneckonců, On přemohl smrt, takže po smrti na nás nečeká „NIC“, ale on sám a věčný život v nebi.⁽⁵⁾

Pokud je to jen trochu možné a stav to dovoluje, měl by se nemocný k přijetí této svátosti náležitě připravit. Minimální přípravou může být modlitba, ale pokud je to možné, měl by se připravit svatou zpovědí a svatým přijímáním. Účinky

pomazání nemocných pak jsou tyto: nemocnému odpouští lehké hříchy a časné tresty, rozmnožuje v něm milost posvěcující a posiluje ho v pokušení, v utrpení a případné smrtelné úzkosti.⁽⁶⁾ Ve výjimečných případech může působit i odpuštění těžkých hříchů, pokud nemocný již není schopen zpovědi a předtím vzbudil lítost alespoň nedokonalou (o dokonalé a nedokonalé lítosti jsme psali v minulé kapitole o svátosti pokání). Ovšem, pokud by se umírající nečekaně uzdravil, musí tyto těžké hříchy vyznat ve svaté zpovědi. Někdy tedy může svátost pomazání nemocných způsobit uzdravení z nemoci.⁽⁷⁾ Z těchto všech účinků se někdy vyvozuje to, že svátost pomazání nemocných je ve vztahu k svátosti pokání jako biřmování ke svátosti křtu – biřmování přivádí k plnosti křest, pomazání nemocných zase svátost pokání.⁽⁸⁾

Pomazání nemocných může člověk přijmout jen jednou v dané nemoci. Opakovaně ji může přijmout, pokud se uzdraví a opět onemocní nebo onemocní jinou nemocí, nebo pokud se jeho zdravotní stav velmi zhorší.⁽⁹⁾

Udělovat tuto svátost směji pouze biskupové a kněží. Během udělování svátosti vkládají nad nemocného ruce a modlí se (forma)⁽¹⁰⁾ a mažou ho svatým olejem (materie) na čele a na rukou (v římské liturgii), který by měl být posvěcen biskupem. Není-li takový k dispozici, stačí olej posvěcený knězem, který svátost uděluje.⁽¹¹⁾ Před liturgickou reformou (a vlastně doposud ve východním obřadu) mazal kněz nemocného olejem na pěti místech, která odpovídala pěti lidským smyslům: oči/víčka (zrak), nos (čich), uši (sluch), ústa (chuť) a ruce/dlaně/, mohou se přidat i nohy (hmat).

5. výročí zvolení papeže Františka

Dne 13. března 2013 byl zvolen 266. papežem katolické církve kardinál František Bergoglio. Vyslyšme jeho opakované prosby o modlitbu za jeho osobu a modleme se, v době postní je příhodné se i postit, za něho a církev,

kteřou vede. Bůh jistě vyslyší prosby, jež budou k Němu úpěnlivě směřovány nejen ve výroční den. Je nanejvýš nutné neochabovat v dnešním trýznivém duchovním boji!

Redakce Světla

Na základě toho, co jsme si o svátosti pomazání nemocných uvedli, nás může napadnout myšlenka, že i ono označení „poslední pomazání“, kromě již zmíněného vysvětlení smyslu tohoto pojmu výše, můžeme vnímat jako *poslední* záchranu, když už medicína selhává, jako *poslední* příležitost, jak získat milosti a rozmnožit milost posvěcující, či jako *poslední* dar na pozemské pouti člověka.

(Pokračování)

Poznámky:

- ⁽¹⁾ Srov. *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1525.
- ⁽²⁾ Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 185.
- ⁽³⁾ Poslední dobou se setkáváme i s nešvarem, kdy pomazání nemocných přijímají staří lidé hromadně během mše svaté jen na základě svého stáří (nebo jak jedna aktivní seniorka prohlásila: „Chodím pravidelně každý rok ke svátosti pomazání nemocných, protože jezdím autem a nikdy nevím, jestli dojezu živá.“). Tato praxe nemá oporu ani v katechismu, ani v Kodexu kanonického práva, byť se mluví o přijetí pomazání nemocných ve stáří (myšleno je stáří, kdy znatelně ubývá síla a starý člověk je upoután na lůžko, tj. rozhodně ne pro aktivní seniory; srov. *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1514, 1515 a 1527). Neoprávněně přijetí této svátosti je vlastně svatokrádež.
- ⁽⁴⁾ Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 188.
- ⁽⁵⁾ Srov. P. Karl WALLNER, *Die sieben Sakramente*, St. Benno Verlag, 2013, str. 28.
- ⁽⁶⁾ Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 186, a *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1520 a 1532.
- ⁽⁷⁾ Co se týká tohoto účinku, mluví teologové o nadpřirozené posile přirozených sil, které ještě tělo má. Nejde tedy o zázrak, proto nemůže tělesné uzdravení nastat u těch nemocných, jejichž zdraví je již tolik zničeno. Přesto může Bůh skrze tuto svátost člověka zázračně uzdravit, ale zázrak právě nepatří k normálním účinkům této svátosti (srov. P. Matthias GAUDRON, *Sedm pramenů milosti*, Dědictví svatováclavské, 2014, str. 70).
- ⁽⁸⁾ P. Matthias GAUDRON, *Sedm pramenů milosti*, Dědictví svatováclavské, 2014, str. 67.
- ⁽⁹⁾ Viz *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1515.
- ⁽¹⁰⁾ V češtině: „Skrze toto svaté pomazání ať ti Pán pro své milosrdenství pomůže milostí Ducha Svatého. Ať tě vysvobodí z hříchů, ať tě zachráni a posílí.“
- ⁽¹¹⁾ Viz *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1530.

Pohled na tvář Ukřižovaného ...

- dokončení homilie Svatého otce ze str. 2

zničit, jež se rodí ze zapomnění na vděčnost za dar života a tolika obdrženého dobra.

Zastav trochu ten ohlušující lomoz, který působí zakrnění, otupuje náš sluch a znemožňuje pamatovat na tvořivou a úrodnou moc mlčení.

Zastav trochu to šíření sterilních a neužitečných emocí, které plynou z uzavřenosti a sebelítosti, znemožňují vycházet druhým v ústrety a vzájemně sdílet těžkosti a utrpení.

Zastav prázdnotu toho, co je přechodné, pomíjivé a prchavé a bere nám kořeny, vztahy, smysl putování i vědomí, že jsme stále na cestě.

Zastav, abys pohlédl a rozjimal!

Pohled' na znamení, jež zabraňují vyhasnout lásce, ožívují plamen víry a naděje; na tváře, které žijí jemnocitem a dobrotou Boha, jež působí mezi námi.

Pohled' na tváře našich rodin, které se den za dnem neustále nasazují, s obrovským úsilím putují životem a uprostřed spousty nedostatků a nesnázi nevynechají jediný pokus, aby ze svého domova činily školu lásky.

Pohled' na tváře, jež nás interpelují: na naše děti, naše mladé, kteří jsou plni budoucnosti a naděje, plní zítřků a možností a potřebují oddanost a ochranu. Živé ratolesti lásky a života, které si nepřetržitě hledají cestu mezi našimi přizemními a sobeckými kalkuly.

Pohled' na tváře našich starých, zbrzděné časem a uchovávací živou paměť našeho lidu. Tváře činorodé Boží moudrosti.

Pohled' na tváře našich nemocných a množství těch, kteří se o ně starají; tváře, které nám ve své křehkosti a služebnosti připomínají, že hodnota žádného člověka nemůže být nikdy redukována na otázku kalkulu či užitku.

Pohled' na litující tváře těch, kdo se snaží odčinit svá pochybení a přečiny, proměnit situaci svojí ubohostí i bolestí a jít dál.

Pohled' a rozjimej o tváři Ukřižované Lásky, která nepřestává z kříže rozdávat naději, podávat ruku těm, kdo se cítí kři-

žováni a ve svém životě zakoušejí tíži selhání, rozčarování a zklamání.

Pohled' a rozjimej o konkrétní tváři Krista ukřižovaného z lásky ke všem bez výjimky. Ke všem? Ano, ke všem. Pohled na

jeho tvář je nadějným pozváním této postní doby k přemožení démonů nedůvěry, apatie a rezignace. Tato tvář nás nabádá volat: Boží království je možné!

Zastav, pohled' a vrať se. Vrať se do domu svého Otce. *Vrať se* beze strachu do toužebné a otevřené náruče svého Otce, který překypuje milosrdenstvím a očekává tě (srov. Ef 2,4)!

Vrať se! Beze strachu: tato doba je příhodná pro návrat domů, do domu „Otce mého i vašeho“ (srov. Jan 20,17). Je to doba určená našemu srdci, aby se nechalo pohnout. Setrvat na cestě špatnosti je pouze pramenem zklamání a smutku. Pravý život je zcela jiný a naše srdce to dobře ví. Bůh neochabuje, ani neochabne v podávání ruky (srov. *Misericordiae Vultus*, 19).

Vrať se a beze strachu zakoušej hojivou a smírnou Boží něhu! Nech Pána, aby uzdravil rány hříchu a uskutečnil prorocktí adresované našim otcům: „Dám vám nové srdce, vložím do vás nového ducha, odejmu z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa.“ (Ez 36,26)

Zastav, pohled' a vrať se.

Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádía Vatikan

Sestra smrt

Kuriální kardinál Mons. Vincenzo Paglia je spoluzakladatelem duchovního společenství „Sant Egidio“, vzniklého v roce 1968. Od té doby se angažoval v péči o staré, nemocné, postižené a chudé, zvláště také za mír a překonání každé formy válečných konfliktů. Jan Pavel II. ho jmenoval biskupem v Terni, Benedikt XVI. v roce 2012 předsedou Papežské rady pro rodinu a papež František 15. srpna 2016 velkým kancléřem papežského institutu „Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny“ a předsedou Papežské akademie pro život. Ve své knize „Sestra smrt – důstojně žít a důstojně umírat“ (v češtině dosud nevyšla) se na základě svých zkušeností důkladně zabývá smyslem života a smrti. V obzoru jeho lidského pohledu vystává zvláště problém eutanazie. Zde je výběr zajímavých pasáží z jeho knihy.

Chtěl bych vyzvednout, jakým směrem byla společnost *Sant Egidio* zaměřena k těmto věcem. Její dlouhodobé, láskyplné a pečlivé doprovázení starých lidí a umírajících, mezi nimi také na základě vysoké úmrtnosti mnoha mladších na AIDS, si nutně vyžádalo najít vhodná gesta a slova, která by byla schopna zahřát srdce a lidem v tomto nejtěžším okamžiku života a smrti dát útěchu, zvláště když byli vystaveni hořkému utrpení. Ze zkušeností získaných doprovázením těchto lidí vznikl bohatý poklad vědomostí, který pomáhá k tomu, aby se lidem, kteří stojí na prahu smrti, mohlo stát po boku horlivě a s největší pozorností.

Nebýt druhým na obtíž

Často jsem slyšel od starých lidí, že by nechtěli být nikomu na obtíž, a proto si přejí brzy umřít, tiše se odebrat z tohoto života, aby nepůsobili žádné potíže, aby nebyli břemenem. Tento opakující se refrén slyšíme pravidelně, aniž bychom si byli vědomi smutku, který se v tom skrývá. Tito oslabení a pomoci potřební starší lidé – kteří možná sami přinesli neuvěřitelné oběti, aby pomohli svým příbuzným – považují na základě svého svědomí za správné odmítnout pomoc. Skutečně se tato myšlenka dotýká chybějící velkodušnosti ostatních. Ale jak je to možné, že se někdo cítí být vinen, když v momentu slabosti potřebuje pomoc? A když si je někdo vědom skutečnosti, že jeden z pěti lidí ve stáří 85 let už není soběstačný a je tak odkázán na pomoc, pochopí také krutost takového přesvědčení, která vyrůstá z chladnosti srd-

ce těch, kteří ani nechtějí pomoci. Žel, tvrdost zdravých ospravedlňuje rezignaci starých. Nemálo starých je kromě jiného hnáno těmito myšlenkami k tomu, aby pomysleli na pomoc při umírání.

Marina Sozziova vypráví o veřejné schůzi, na níž se diskutovalo o eutanazii a životě ve stáří. Jedna žena středního věku vyprávěla o dlouhém a neobyčejně namáhavém ošetřování své matky. A uzavřela to tím, že by nikdy nepřipustila, aby její děti upustily od svého života, aby ji ošetřovaly. Proto se zastávala legalizace eutanazie. Autorka to komentuje slovy: „Toho večera vládla zvláštní a těžko popsitelná nálada – otřesné nadšení pro témata eutanazie a sebevraždy, což obojí znamená smrt člověka, i když chtěnou smrt. Spojení mezi nemocí starého člověka a eutanazií, které tato žena viděla, mě znepokojilo, protože to vypadalo trochu tak, jako by se měla stanovit pro staré lidi smrt podle plánu.“ Uzavřela to slovy: „V přesvědčení této ženy se pro mne vznášelo nebezpečí, že by se právo zemřít mohlo změnit v povinnost zemřít, která by platila zvláště pro staré.“⁽¹⁾

Mnozí mezitím říkali, že by svým dětem nebránili, a byli proto připraveni, až by jednou onemocněli a byli tím na nich závislí, podstoupit cestu asistované sebevraždy nebo aktivní eutanazie. Takové smýšlení je součástí extrémně individualistického pojetí existence člověka, který si nemyslí, že je nezbytné, abychom tady byli pro sebe navzájem. Nikdo není jenom překážkou pro jiné, aby nebyl současně darem. Tento názor se musí podporovat, aby se společnost stala lidštější a život důstojnějším.

Stařecká demence

Zvláštním, ale významným aspektem stavu ve stáří je ztráta paměti, nebo obecněji řečeno, ztráta poznávacích schopností. Demence (Alzheimerova nemoc nebo projevy jiné nemoci) se vyskytuje velmi často: jenom v Itálii je takto postiženo odhadem 500 000 osob.⁽²⁾ Je jasné, že máme co do činění se stavem, který zejména v pokročilých stádiích vede k téměř úplné závislosti. Sotva nějaký stav nás vyděsí více než ztráta „rozumu“, ztráta schopnosti vyjadřovat se a navazovat vztahy. Je to rozsudek být na někom zcela závislý, popřípadě muset se nechat stále někým podporovat. Když to shrneme, to už není žádný důstojný život.

Ale zeptejme se ještě jednou: Kryje se rozum s mozkem? S osobností? S vědomím? S duší? Vědci zabývající se nervovým systémem se dnes kloní spíše k názoru, že je to souhrn synoptických spojení mozku a tělního periferního nervového systému, který je zodpovědný za vnímání sensorických signálů, což se dá označit jako ztělesnění rozumu.⁽³⁾ Toto není nikdy abstraktní netělesná podstata, zba-vená tělesnosti vztahů a spojení právě s tělem a s jeho okolím. Můžeme si být jisti, že nemocný demencí nemá žádné pocity a přání, že jsou mu cizí pocity jako bolest, touha, zloba, smutek nad vlastním stavem, ošetřením a tím, co kolem sebe vidí nebo slyší? Není tomu tak, že přítomnost jiných lidí je kotvou k jeho záchraně, která pomáhá k tomu, aby znovu spojil útržky vzpomínek na svůj život, a tedy na vlastní identitu, a neklesl do stavu úplné dezorientace? Každý

z nás není a neexistuje jenom ve vztahu s vlastními myšlenkami, nýbrž také s fyzickým okolím, jakož i s osobní sociální sítí, vlastní sounáležitostí, interakcí se svými nejmilejšími. Proto se jeví o to důležitějším takového člověka, který bojuje se závažnými poznávacími a komunikativními nedostatky, neponechat sobě samému.

Těch více než 14 milionů lidí jenom v Evropě nemocných demencí chce být bráno v úvahu pro to, čím jsou, totiž lidmi označenými tajemstvím, které vychází z jejich aktuálního stavu, lidmi, kteří trpí a pociťují velkou touhu po přátelství, soucitu a pochopení. Je to otázka, na kterou nalézáme odpověď a kterou musíme uchovávat v srdci. Písmo svaté oprávněně vyzývá, aby otec i matka byli ctěni jako předtím, i kdyby už ztratili rozum: „Synu můj, přijď otci na pomoc, když zestárne. (...) I když mu slábně rozum, buď shovívavý, nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. (...) Jako rouhač je ten, kdo opouští otce, prokletý od Pána, kdo působí zármutek matce.“ (Sir 3,12–16)

Eutanazie a mučednictví

Kvůli široce rozšířenému mínění se vyznačuje debata o pomoci v umírání neurčitostí, víceznačností a zmatením. Nacházíme se uprostřed babylonského zmatení významů a můžeme klidně tvrdit, že není žádného houbovitějšího pojmu, než je eutanazie. A přece je jeho etymologický význam nepochybně doložen: „pěkná, lehká smrt“.

Už po více než dva tisíce let, od té doby, co to slovo přišlo do řeckořímského světa, bylo vždycky používáno ve smyslu „krásná smrt“ a nikdy jako usmrcení pacienta lékařem, ačkoliv sebevražda neměla špatnou pověst. To víme hlavně z citovaného příkladu historického spisovatele Suetonia, který použil pojem „eutanazie“, když popisoval smrt císaře Augusta, který v klidu zesnul v náručí své manželky, načež mu byla připisována právě ta eutanazie, kterou si vždycky pro sebe a svoje blízké přál. Od začátku lpěla na tomto termínu učená konotace, ale nikdy neměla takový negativní nádech jako dnes.

Nedávno vydané pojednání Marka Caviny o dějinách eutanazie obsahuje některé omyly. Zastával názor, že proti převládajícímu smýšlení od antiky až dodnes v dějinách Evropy tajně rozšířené kultu-

ry – i když byly v menšině – schvalovaly eutanazii.⁽⁴⁾ Takové tvrzení vyžaduje úvahu, jestliže nechceme upadnout do nebezpečí, jak se to podle mého názoru stalo Cavinovi, že pojmy eutanazie, sebevraždu a mučednictví nepřipustným způsobem směšoval.

Se vznikem křesťanství zmizel pojem „eutanazie“ ze slovníku, zatímco se současně vyvinulo doprovázení umírajícího jako morální povinnost. Pojednání Marka Caviny o dva tisíce let trvajících dějinách dokládá, že křesťanská myšlenka odjakživa staví hodnotu života nade všechno a odmítá každý postoj, který doporučuje sebevraždu nebo eutanazii. Jistě docházelo v průběhu dějin stále znova k různým případům sebevražd. To však nic nemění na skutečnosti, že křesťanská představa hodnot navzdory vědění o trápení nevléčitelně nemocných stále odmítala každou formu sebevraždy a pomoci k sebevraždě.

Zcela jinak se chová k martyrii, k mučednictví, přičemž bych se chtěl tohoto tématu dotknout jen krátce, abych zabránil nežádoucímu zmatení pojmů a nebezpečně chybné interpretaci. Vždyť už starý aforismus „Nomina sunt substantia rerum“ („Slova jsou podstatou věcí“) nás varuje, že zmatek v pojmech může navodit také zmatek v životě. Nechejte mě proto krátce zařadit pojem mučednictví, jak je chápán v křesťanství: Mučedník si nikdy nebere život sám, nýbrž daruje jej Bohu. Z lásky k bližním, a aby zůstal věrný své víře, jde až do krajnosti – ke smrti. Zcela jednoznačně se tu jedná o úplně jinou oblast než v eutanazii nebo v sebevraždě.⁽⁵⁾

Právě s ohledem na nepředstavitelný počet křesťanských obětí, které byly ve 20. století usmrceny, protože bránily svoji víru proti totalitárnímu násilí a vražedným ideologiím, není možné tento rozdíl ve významu dostatečně nevyzvednout. Nazýváme je „novými mučedníky křesťanství“, tento obrovský zástup věřících, kteří nejenom v minulém století, nýbrž ještě také dnes svoji víru v lásku, spravedlnost a mír dosvědčují tím, že odporují diktatorským a krvežíznivým režimům a platí za to svým životem.⁽⁶⁾

Za všechny jmenujme Óscara Arnulfa Romera, arcibiskupa ze San Salvadoru, který za svoji až do krajnosti jdoucí nezištnou obranu chudých byl zavražděn.⁽⁷⁾ Je-

ho příběh je svědectvím muže, který povýšil nenásilí na vrchol svého života, i když by jej tímto mohl ztratit. Přesně, jak je psáno v evangeliu: „Nikdo nemá větší lásku nad takovouto: položit svůj život za své přátele.“ (Jan 15,13) Taková svědectví – a především oběti, které přinesli – jsou přesně v protikladu ke každému rozhodnutí pro násilí nebo ještě hůře, pro terorismus. Kdo si zvolí tuto cestu, může se snad i dovolávat náboženství (jako v případě fanatických džihadistů)⁽⁸⁾, avšak s náboženskou vírou to nemá nic společného. Ale o tom se zmiňuji jenom na okraj (přičemž toto téma by zasloužilo podrobnou úvahu), abych zabránil eventuálním chybným závěrům, které by se mohly z nejasných pojmů vyskytnout.

Z Kirche heute 11/2017 přeložil -mp-

Poznámky:

- (1) M. SOZZI: *Sia fatta la mia volonta*, Bari 2014, str. 242–243.
- (2) Podle statistik žilo v Česku v roce 2016 přibližně 160 000 lidí trpících demencí. Každý rok počet osob s touto nemocí stoupá. [pozn. red.]
- (3) Viz I. ARANYOSI: *The Peripheral Mind*, Oxford 2013.
- (4) Srov. M. CAVINA: *Andarsene al momento giusto. Culture dell' eutanasia nella storia europea*, Bologna 2015, str. 15.
- (5) O významu křesťanského mučednictví viz také J. C. LARCHET: *Une fin de vie paisible sans douleur, sans honte...* Paris 2010, 29–37. Autor zde uzavírá slovy: „Patristické texty jednoznačně zavrhuji postavení mučednictví a sebevraždy na stejnou úroveň, jak to někteří autoři dělají.“ Další zajímavá studie na toto téma je P. BROWN: *Il riscatto dell' anima. Aldila e ricchezza nell' primo cristianesimo occidentale*, Torino 2016. V ní autor definuje martyrium jako nejvyšší svědectví lásky k Bohu a věrnosti víře. U Marka Caviny můžeme najít, jak se císař Julián posmíval křesťanům: „Vy si přejete smrt, my vám ji dáme; na co si můžete stěžovat?“ (srov. M. CAVINA: *Andarsene al momento giusto*, str. 65)
- (6) Viz A. RICCARDI: *Il secolo del martirio. I cristiani nel Novecento*, Milano 2000.
- (7) R. MOROZZO DELLA ROCCA: *Primerio Dios. Vita di Oscar Romero*, Milano 2005.
- (8) Toto téma dále nerozvádím a odkazuji místo toho na výzkum F. KHOSROKLHAVAR: *La visione della morte nei giovani jihadisti europei*, in: *Vedere oltre. La spiritualità dinanzi al morir nelle diverse religioni*, ed. I. TESTONI, G. BORMOLINI, E. PACE, L. V. TARCA, Torino 2015, str. 279–306.

Kontemplativní chirurg

Moji rodiče provozovali obchod „La Vie Claire“ (francouzský podnik, specializovaný na zdravou výživu). K jejich zákazníkům patřil také muž, který se už odedávna živil biopotravinami, protože byl přesvědčen o silách, které mají zdravé potraviny pro zdraví těla i ducha.

Tento muž byl chirurg a dával svým pacientům jako přídavek k lékům, které byly nezbytné pro jejich pooperační stav, ještě moudré rady pro jejich zdraví. Byl to laskavý, dobrý a sdílný člověk. Rád mluvil s lidmi, ne aby mluvil sám o sobě, nýbrž aby pomohl, poradil a ve svém lékařském oboru dal co nejvíce naděje ve spojení se zajištěním uzdravení, protože Bůh a pacient by si měli při tom pomáhat.

Jeho jméno bylo Jan, a pokaždé, když se svou paní přišli do obchodu, mluvili hodně o zdraví, o produktech z *La Vie Claire* a jednoho dne pochopil, že moji rodiče jsou křesťané a že jejich vřidnost, jejich cit pro službu, jejich přátelskost a připravenost poradit vycházejí více z jejich víry v Boha a lidi, než z nějakých obchodních zájmů.

Tento chirurg, který byl také věřící, se spřátelil s mými rodiči a v průběhu setkání se stal otevřenějším. Vyprávěl jim, že i když je vědec, nevěří v náhody, ale pochopil, že lékařství je především umění a nikoliv přírodní věda, protože v božské nekonečnosti by každý člověk jinak reagoval na lékařskou léčbu. Někteří by přežili silnou chemoterapii nebo ozáření a jiní by na ně zemřeli.

Někteří se léčí přirozeným způsobem posty, ovocnými kúrami nebo zvláštní dietou a vyléčí se z té nebo oné choroby. Zdraví se řídí přírodními zákony, které my ještě dlouho nebudeme dokonale znát a které spočívají na individuálním tělesném instinktu, který je tajemstvím každého jednotlivce a který je neklamný, protože jsou to biologické hodiny, jejichž přesností byl překvapen ne jeden vědec. Vysvětlil mým rodičům, jak velmi mu pomohla víra v jeho povolání, mimo všechnu vědu.

Jan vstával okolo 5 hodin ráno a šel v 7 hodin do kostela ve své vesnici, aby byl přítomen na mši svaté. Mše končila okolo 7.30 a potom, co přijal Pána do svého srdce, rozvažoval o Bohu a modlil

se každý den až do 8 hodin. Jako ten rolník v Arsu, který prodléval před Nejsvětějším, hleděl na Boha a umožňoval Mu, aby se On díval na něho. Tak pozoroval Jan Ježíše, kterého přijal k sobě. Mluvil s Ním od srdce k srdci, plný odevzdanosti a lásky, aby dostal jeho radu a jeho milosti, aby mohl své pacienty v nemocnici dobře operovat a ošetřovat.

Byl přesvědčen o své lékařské vědě, o svých operačních technikách a nepochyboval o svých lékařských znalostech, ale chtěl ještě více, totiž být takovým chirurgem, který se pokorně odevzdá do Boží moudrosti a milosti, aby lidi dobře ošetřil a zprostředkoval jim zdraví, které je pro ně důležité.

Jan hledal ve svaté Eucharistii a v kontemplativní modlitbě sílu a schopnost dobře operovat. Také moudrost, aby správně reagoval na všechna ohrožení, ke kterým dochází při každé operaci, a především poprosil o lásku, aby ošetřoval s jemnocitem, dobrotou a přesností Kristovou.

Jan, který byl zcela vědcem, byl ale také v první řadě křesťanem, který se modlil, aby se nechal Bohem utvářet. Živil se Eucharistií, aby po celý den přinášel plody lásky Ježíšovy. Jeho doba modlitby

Ježíš uzdravil chlapce (srov. Lk 9,42)

po mši nebyla ztraceným časem, jak by si mohli myslet mnozí ateističtí materialisté, nýbrž čerpal z této kontemplativní modlitby vnitřní pokoj a velké sebeovládání, které mu pomáhalo, aby stanovoval rychlé diagnózy a operoval, nebo se rozhodl operaci neprovádět. Jeho kontemplativní modlitba ho naplňovala jasně, odvahou, trpělivostí a dobrotou ve všech zkouškách.

Jeho pověst se šířila ve městě, kde pracoval, ale to neměnilo nic na jeho pracovním ani rodinném životě. Zůstal po celý svůj život člověkem se zlatým srdcem a jistým, šikovným rukama. Nezkazil jedinou operaci a poskytoval svým pacientům vzornou pooperační péči. Dával pozor na svoje pacienty, navštěvoval je na pokojích. Mluvil s každým, poslouchal nářky jedněch a obavy jiných, měl pro všechny dobré slovo, úsměv naděje nebo přátelské gesto. Rád říkával bezradným mužům a ženám krásné přísloví Ambrosia Parého: „Mějte důvěru, lékař léčí, ale Pán Bůh uzdravuje.“ V jeho pohledu byla dobrota a mírnost, výraz božského v lidské tváři. Jednoho dne se modlila jedna mladá žena, které byla vzata děloha, růženec, aby prosila Matku Boží o uzdravení, protože měla ještě vychovat tři děti. Ptala se Jana, zda přežije. A on jí odpověděl vřidně s jistotou víry: „Jestliže mne Ježíš dobře vedl, aby se operace podařila, pak jeho milá Matka jeho dílo dovrší a daruje vám zase dobré zdraví.“

Obličej této ženy se uklidnil a ona pochopila, že tento chirurg je dobrý křesťan a že ošetřoval se srdcem Ježíšovým a rukama Mariiným, aby v člověku, který byl poraněn zlem, se celé Pánovo dílo léčby podařilo, protože On nevyklučuje nikoho ve své milosrdné lásce.

V přijímání a ve své denní modlitbě nacházel Jan milost dobře naslouchat svým pacientům, úspěšně operovat a správně je ošetřovat. Pro každého si bral potřebný čas a nikdy nikoho nedráždil. V modlitbě k Bohu pochopil, že Bůh chce činy, ale nikdy nechce agitovat. Jan udělal ze svého života kněžství lásky a tak jako kněz ve zpovědnici říká liturgickému hříšníkov: „Udělují ti rozhřešení ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“, aby mu obnovil život a pokoj v duši, tak konal Jan ve svém operačním sále spásonosné skutky, aby obnovil v těle život a orgánům navrál

Kardinál Sarah o úctě k Eucharistii

til jejich patřičnou funkci. Tak jako kněz léčí duši ve jménu Krista, tak ošetřoval Jan svoji vírou jménem Krista a v pokoře.

Věřil více v milost Boží a v div jeho lásky než v moc vědy a dokonalost její techniky. Ve své křesťanské skromnosti rád říkával pacientům: „Dělám všechno možné, aby vše dobře šlo, ale naštěstí Bůh dělá to nemožné, aby to vyšlo.“ Mým rodičům řekl: „Bůh je jediným Pánem života a já Ho prosím, aby jej dal nemocným.“ Lidé jako Jan jsou v lékařství vzácní, ale existují. A v chirurgii, kde je tak mnoho vynikajících chirurgů často kritizováno, že milují více peníze než život nemocných, je člověk šťastný, když může o takovém člověku říci, že slouží lidskému životu. Jistě, Jan miloval život, ale v první řadě život Boží, aby mohl dobře porozumět životu člověka a milovat jej. Osvojil si dokonale zákon lásky Ježíšovy: „Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí... Budeš milovat svého bližního jako sebe samého.“ (Mt 22,37.39)

Jan totiž pochopil, že aby byl dobrým chirurgem, dobrým otcem rodiny a dobrým manželem, musí být dobrým křesťanem. Proto říkával mojí matce, které si velmi vážil pro její prostotu a přívětivost: „Víte, paní, dobrý křesťan je ten, kdo miluje lidi srdcem Božím, a aby se ujistil, že toto božské srdce má, musí je denně přijímat v Eucharistii a uchovávat je v sobě v modlitbě víry a v denní lásce.“

Tento chirurg v pokoře svého srdce všechno pochopil, a tak, aby živil svoji víru, nikdy nezanedbával modlitbu ani Eucharistii, aby skrze ni rostl v lásce k Bohu a k lidem. Kéž by nám Bůh dal také v naší době takové lidi jako Jan, kteří jednají se srdcem Božím a rukama Mariiným, aby navraceli nemocným a zraněným moderním životem naději ve spásu, aby mohli žít se zdravějším tělem a s čistší duší. Protože to, co působí zdraví těla, je také svatost duše.

Jan se stal apoštolem života a lásky, protože po celý svůj život si každé ráno „vyžebraval“ Tělo Kristovo, aby svým pacientům vrátil zdraví těla a svoji křesťanskou vírou dával naději a lásku, které jsou pro každého člověka životem duše a pokojem srdce.

Z Maria heute 9/2014 přeložil -mp-

Kardinál Robert Sarah věří, že „pravda liturgie“ nakonec zvítězí. Parafrázi slov Panny Marie Fatimské – často opakované kardinálem Tomáškem (*Mé Neposkvrněné Srdce nakonec zvítězí*) – vyjadřuje své přesvědčení v obsáhlé předmluvě ke knize *O podávání svatého přijímání na ruku. Historické, právní a pastorační pojednání* od italského kněze Federica Bortoliiho (*La distribuzione della Comunione sulla mano. Profili storici, giuridici e pastorali*, ed. Cantagalli, 352 stran; česky dosud nevyšlo).

Guinejský kardinál se odvolává na zmíněné mariánské zjevení ve Fatimě, kde Matka Boží upozornila na to, že „nevědění lidé zneuctívají Tělo a Krev Páně“. Kromě úmyslného zneuctívání, jakým jsou tzv. „černé mše“, svatokrásná přijímání a také tzv. *intercommunio* [přijímání mezi katolíky a nekatolíky – pozn. red.], jejichž pachatelé škodí jen sami sobě, zmiňuje prefekt vatikánské Kongregace pro bohoslužbu a svátosti „subtilnější ďáblové útoky vedoucí k oslabení víry v Eucharistii mezi Božím lidem, a to rozséváním bludů a prosazováním nenáležitých zacházení s eucharistickými způsoby. V srdci věřících probíhá boj mezi archandělem Michaellem a Luciferem, který má na mušce oběť mše svaté a reálnou přítomnost Ježíše v konsekrované Hostii.“

„Tento pokus o loupež probíhá takřka dvojími směry. Za prvé je to snaha o redukci pojmu »reálná přítomnost«. Mnozí teologové nepřestávají zesměšňovat či ignorovat pojem *předpodstatnění* (*transsubstantiatio*) i přes neustálé upomínání učitelského úřadu církve. [...] Teologická nauka o Eucharistii bývá kontaminována filosofickým omylem imanence, podle kterého myšlení neodráží, nýbrž stanovuje realitu. Reálná – bezpodmínečná – přítomnost Lásky je pak relativizována podle toho, kdo jí rozumí (*transfinalizace*), anebo se jí sytí (*transsignifikace*). Blahoslavený Pavel VI. byl nucen zasáhnout encyklikou *Mysterium fidei*, aby vysvětlil, že oba tyto pojmy nevyjadřují náležitě eucharistické tajemství. V Nejsvětější svátosti existuje Lásky, i když jí nikdo neopětuje nebo nechápe, nepřijímá či nebere

v úvahu. Je tam jako skála, z níž v pouštích tryská pramen: adoruje, vzdává díky, uděluje člověku odpuštění a vyprošuje mu potřebné milosti naprosto nezávisle na jeho myšlení. A toto všechno proto, aby člověk nakonec uvěřil a svolil k Lásce: »*Credidimus caritati*« (1 Jan 4,16 – »uvěřili, poznali jsme lásku«).

Po druhé koleji vede ďáblův „pokus odstranit ze srdce věřících *cit pro posvátno*. Zatímco pojem *předpodstatnění* vyjadřuje reálnou přítomnost Krista, *cit pro posvátno* vnímá její absolutní výjimečnost a svatost. Ztratit toto citění právě ve vztahu k Tomu nejposvátnějšímu by bylo velké neštěstí. Jak by se to mohlo stát? Kdyby tento výjimečný pokrm byl přijímán jako obyčejné jídlo. Byl by to projev gnosticizmu, myslet si, že je možné odtrhnout lidskou víru od vnějších smyslových znamení, která jsou koherentní s tím, co znamenají, protože člověk dosahuje neviditelného rádně pouze hmatatelnými znameními, postupem od známého k neznámému, jak podotýká sv. Tomáš Akvinský (srov. *Summa Theologiae*, III, q.60, a.2, c). Druhý vatikánský koncil proto připomíná důležitost gesta, tělesných postojů a vnějších znamení a zmiňuje také jejich pedagogickou hodnotu (srov. *Sacrosanctum concilium*, 30,33).“

„Liturgie,“ píše dále kardinál Sarah, „se skládá z mnoha drobných gest a posunků, z nichž každý je výrazem lásky, úcty a adorace ve vztahu k Bohu.“ Prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti poznamenává, že během staletí se v životě a tradici církve vyvinula určitá praxe ve vztahu k Eucharistii a svatému přijímání. „Velikost a šlechtnost spolu s nejjvznešenějším výrazem lásky člověka k jeho Stvořiteli spočívá v pokleknutí před Bohem. Takto se v přítomnosti Otce modlil sám Ježíš.“

Guinejský kardinál připomněl v této souvislosti svatého Jana Pavla II. a svatou Matku Terezu z Kalkaty, kteří přijímali Eucharistii v kleče a do úst, a vybízi k opětovnému přehodnocení podávání svatého přijímání.

Zdroj: www.radiovaticana.cz,
23. 2. 2018

Tak se připravujeme na nový příchod Kristův ve slávě

Mnozí nejhrošlivější věřící se ptají, kdy nastane nový příchod Kristův. Nikdo to neví, protože to je datum, které drží Otec v tajnosti. Ale připomeňme si slova Ježíšova: Přijdou války a utrpení, ale to ještě nebude konec. Děti se obrátí proti rodičům a usmrtí je; rodiče proti svým vlastním dětem..., to bude znamení konce. Nevíme dnes tyto hrůzy? Někteří kladou Starý zákon, kde se zdá být Bůh tvrdý, do protikladu k Novému zákonu, kde je Bůh milosrdný. Ale je jenom jeden Bůh, který je neproměnný.

Lidé neposlouchají Boží volání. Žijí a organizují si svůj život, jako by Boha nebylo. Jeho svaté zákony jsou uschovány ve skříní a jsou nahrazeny lidskými, „dočasnými“ zákony, jež jsou přizpůsobeny dnešním mravům a neslušnému životu dneška, které jsou urážkou Srdce Ježíšova. Tak lidé svolávají na sebe spravedlnost Boží: „Není možné, aby nedocházelo k pohoršením, ale běda tomu, kvůli němuž k nim dochází! Bylo by pro něho lépe, aby mu byl dán na krk mlýnský kámen a aby byl vržen do moře, než aby pohoršil jednoho z těchto maličkých. Mějte se na pozoru!“ (Lk 17,1-3)

U křesťanů došlo ke zvládnění ve víře vlivem tlaku světa a opuštěním modlitby. Lidé hledají sami sebe, místo aby hledali Pána „celým srdcem, celou duší a vši silou“. Proto si Boží slovo a jeho zákony přizpůsobují vlastním přáním. Vyhledávají si některá přikázání a ostatní ignorují. To, co je špatné, nazývají dobrem, zvláště co se týká otázek úcty k životu nebo rozvodu, i když Ježíš k tomu řekl jasná slova. Pohrdají jeho milosrdenstvím, které nazývají slabostí, a potom se

pozastavují nad jeho spravedlností, kterou nazývají tvrdošíjnou přísností.

Nebudme překvapeni, tato doba byla proroky předpovězena: na konci časů se vytráti víra, a proto bude docházet k mnohemu zlu. Tak se bude připravovat nový příchod Krista ve slávě. „Až přijde Syn člověka znovu, najde ještě na zemi víru?“

Poslední Světové dny mládeže daly těm, kdo hledají milost, mnoho milostí. Brzy přijde ještě spravedlnost. Bůh stanovil čas k obrácení, potom bude už pozdě, tak jako je pozdě každý den pro oběti přírodních a lidských katastrof. Vůči tomuto zničení jsou vždy jen tytéž prostředky: modlitba a oběť. To nám říká Panna Maria neustále a neúnavně.

Ke všeobecné hrůze začne Bůh s přísným čištěním světa. Zatvrzelá srdce, odbojníci, ti, kteří neposlouchají Boží zákony, pyšní, podvodníci budou odstraněni. Pro ty nebude ani míru, ani radosti, ani budoucnosti. Nebudou mít podíl na nové zemi. Už teď vidíme, že Boží spravedlnost a milosrdenství jdou ruku v ruce. Díky lásce a poslušnosti svých přátel dává Bůh světu ještě „kapku“ času. Ale tato kapka zůstane jenom tak dlouho jako ranní rosa do východu slunce..., pak vystoupí do popředí spravedlnost, protože kvůli přátelům nebude čas milosrdenství do nekonečna prodlužován. Máme proto dnes tuto kapku rosy uchovávat; kolik lidí se ještě dočká zítřka? Nikdo si nesmí myslet, že zůstane závislý na svých hříších, aniž by se něco nestalo.

Učme se otvírat oči pro znamení, která nám Bůh každý den poskytuje. Prosme jeho svatou vůli, abychom je mohli vždycky vidět. Přibližujme se tomu božskému světlu, aby světlo bylo na naší straně, a kéž by naše víra denně sílila, abychom zůstali věrni svatým Božím zákonům. Kdo bude moci obstát ve velkých událostech, které se ohlašují? Ať naše světlo září před lidmi, aby našli cestu pravé svobody a mohli Bohu děkovat. Náš nebeský Otec každému stokrát odplatí, co kdo z lásky vykonal.

Z Maria heute 11/2017 přeložil -mp-

NÁRODNÍ POCHOD PRO ŽIVOT A RODINU – Praha, sobota 7. dubna 2018

Záleží Vám na podpoře rodin, manželství a respektu k životům těch nejmenších z nás? Rodiny založené na manželství jsou tím nejlepším prostředím pro děti narozené i nenarozené. Kde jsou děti, tam je život. Přijďte to ukázat.

PROGRAM: 10.30 **Pražský hrad, katedrála** – mše svatá s českými a moravskými biskupy, hlavní celebrant Dominik kardinál Duka OP (vzhledem k bezpečnostním kontrolám doporučujeme přihlášení) • 12.00 **Klárov – park před stanicí metra Malostranská** – oběd pro přihlášené, program pro malé i velké, fotografická výstava **Rodina** • 14.00 **Pochod pro život a rodinu centrem Prahy** na trase Klárov – Národní třída – Václavské náměstí se závěrečným programem na Václavském náměstí • 16.00 **Požehnáni přítomným rodinám a zakončení u sochy sv. Václava.**

PŘIHLÁŠENÍ: Přihlaste se co nejdříve. Rozumíme tomu, že děti mohou onemocnět, manželku nebo manžela rozbolí záda, nebo to prostě jen nevyjde. I tak nám včasnou registrací velmi ulehčíte přípravu. Zajistíme Vám přednostní bezpečnostní kontrolu při vstupu na Pražský hrad, abyste se včas dostali do katedrály. Pro přihlášené bude připraven rychlý oběd. Uvitáme dar za dospělého 50 Kč.

Doprava do Prahy a zpět: Nejeďte sami. Zvláštní vlaky hradíme bez ohledu na počet cestujících. Pokud tuto nabídku upřednostníte, pomůžete nám snížit celkové náklady. Děti (nezaopatřené) jedou bezplatně. K vlakům budou přistaveny autobusy na Pražský hrad.

Za záštitu děkujeme Miloši Zemanovi, prezidentu republiky; Dominiku kardinálu Dukovi OP, arcibiskupovi pražskému; Janu Wolfovi, radnímu hl.m. Prahy.

PODROBNĚJŠÍ INFORMACE, včetně možnosti přihlášení najdete na <http://pochodprozivot.cz>.

Ani oko nevidělo... (18)

Hlava XVIII.

O SLÁVĚ UČITELŮ A VYZNAVAČŮ

Obraťme nyní své zraky k jinému skvělému zástupu. Skládá se z učitelů a vyznavačů církve svatě. Oni se rovněž těší z vysokých poct v nebi. Zde se opět setkáváme s apoštoly, kteří jsou plni Ducha Svatého, vyučovali mladičkou církev v pravdě. Jsou tu i jejich hodní nástupci v úřadě, jako sv. Jan Zlatoústý, sv. Augustin, sv. Řehoř, sv. Tomáš a mnoho jiných, jejichž obsáhlý rozum byl pln vědy Boží. Získali znamenitá vítězství nad ďáblem, otcem lží. Svou výmluvností a svými spisy osvěcovali církev svatou nejenom v dobách svých, ale i na všechny příští časy. Nyní jsou korunováni slávou, slíbenou jim těmito slovy: „Učení pak skví se budou jako lesk oblohy; a kteří spravedlnosti vyučují mnohé, budou hvězdy na věčné věky.“ (Dan 12,3)

Ale nesmíte si představovat, že velká světla křesťanství, jako apoštolové nebo sv. Augustin, sv. Tomáš a jiní, kteří byli prohlášeni církevními učiteli, těší se ze své slávy sami. Do jejich třídy náležejí i slavní vyznavači, svatí papežové, biskupové a kněží, kteří horlivě a věrně kázali evangelium

svým stádcům. Jsou v ní i ti svatí misionáři, kteří jako apoštolové kázali pohanům o Ježíši ukřižovaném a přivedli je do jediného pravého ovčince. Tito svatí vyznavači, ačkoliv nebyli prohlášeni za církevní učitele, září „jako hvězdy na věčné věky“.

Ale kromě těchto slavných vyznavačů je tam ještě mnoho jiných, kteří mají účast ve slávě slíbené těm, „kteří spravedlnosti vyučují mnohé“. Je to nesčetné množství mužů a žen z různých církevních řeholních řádů, které se zabývají vyučováním mládeže. Jsou to i spisovatelé, překladatelé a vydavatelé dobrých knih a jiní, kteří sice nejsou vázáni sliby, ale věnují se šíření náboženské nauky. Mezi nimi zvláštní zmínky zasluhují dobří rodičové, jejichž první starostí je naučit své děti znát a milovat Boha. Slovem, všichni, kdo mají za úkol nějak učit druhé spravedlnosti, budou účastni i zvláštní slávy církevních učitelů a vyznavačů, třeba v menší míře. Neboť zaslíbení zvláštní odměny nebylo učiněno jen několika málo nadaným hlavám, ale všem bez výjimky. „Ti, kteří spravedlnosti vyučují mnohé, budou se skví jako hvězdy na věčné věky.“

Ačkoli je pravda, že jiné vyučovat spravedlnosti zasluhuje zvláštní odmě-

ny, přece nesmíme zapomenout, že kázání evangelia samo o sobě neoslaví nikoho, nepojí-li se s tím čistý úmysl a ctnostný život. I Jidáš jako apoštol vyučoval spravedlnosti mnohé, a přece se jistě nestkvi jako hvězda. Je tedy jisté, že s poučováním druhých musíme spojovat i svatost života. To nám připomíná i božský Mistr velice důrazně, když říká: „Kdo by však činil a učil, ten bude velkým vyhlášen v království nebeském.“ (Mt 5,19) Proto musíte pamatovat, že i kdybyste byli sebenadanější a sebevmluvnější a kdybyste sebevíce lidí učili spravedlnosti, nikdy nemůžete zářit jako hvězdy na nebi, nevedete-li křesťanský život. Bez toho vám vaše kázání nic neprospívá, i kdybyste svou výmluvností jiné přivedli ke spáse.

(Pokračování)

Z knihy F. J. Boudreaux S.J.: *Ani oko nevidělo... Přeložily a vydaly Sestry Neposkvrněného Početí Panny Marie v Přerově. Vytiskla Společenská knihtiskárna v Přerově v roce 1934. Imprimatur Olomucii, die 9 Aprilis 1934, Dr. Joan. Martinů, vicarius generalis.*

(Redakčně upraveno)

Z AKCÍ STŘEDISKA ELJON V ROCE 2018

53. - 55. SETKÁNÍ ZDRAVOTNÍKŮ

Termíny: 4. - 7. 6., 11. - 14. 6., 10. - 13. 9.

Lektor: MUDr. Marie Svatošová, zakladatelka hospicového hnutí v ČR; na 2. a 3. termín také Jana Sieberová z Domácího hospice Duha v Hořicích. Další z již tradičních setkání zaměstnanců hospiců i všech ostatních dlouhodobě pečujících o těžce nemocné a umírající. Tento pobyt je koncipován jako prevence proti syndromu vyhoření - přijďte si k nám odpočinout, ten, kdo hodně dává, potřebuje i sám přijímat.

34. - 36. DUCHOVNÍ OBNOVA PRO MANŽELSKÉ PÁRY

Termíny: 4. - 7. 10. P. Martin Sedloň OMI;

11. - 14. 10. a 18. - 21. 10. P. Jiří Šlégr.

Právě pro Vás, kdo se chcete vydat na putování krajinou svého bytí a objevovat poklady s tím spojené, je určena tato akce. Krása našich nejvyšších hor a ticho podkrovní kaple jako obvykle nebude chybět. Tato akce je vhodná pro ty, kdo mají chuť a touhu prožít v prostředí hor setkání s Bohem a se sebou samými.

5. POUSTEVNICKÝ POBYT NA ELJONU

Termín: 12. - 16. 11. • **Lektor:** P. Günther Ecklbauer OMI.

Prostředí vhodné k modlitbě, odpočinku a rozjímání ve více než 200 let staré, zrekonstruované budově katolické fary; prostory ticha bez televize a rá-

dia; ubytování v pokojích nesoucích jména světců; kdykoli přístupná horská podkrovní kaple zasvěcená Panně Marii a patronce misí sv. Terezii z Lisieux; posezení ve venkovním altánu, u krbu ve společenské místnosti nebo před hořícím ohněm venku u ohniště; možnost procházek a horských túr po krkonošských kopcích, protože ze střediska Eljon do krásné přírody je to jen několik kroků...

19. + 20. ADVENTNÍ VÍKEND TICHÁ

Termíny: 30. 11. - 2. 12., 7. - 9. 12.

Lektor: P. Jiří Šlégr.

Adventní čas je plný tajemství a očekávání. Vydejme se společně na cestu za tajemstvím, které s sebou přinesl a stále přináší sám Ježíš Kristus. Každý den bude v tomto duchovním cvičení co nejvíce prostoru pro ticho a osobní modlitbu, na programu bude samozřejmě mše svatá, 2x denně společné setkání nad Písmem svatým, možnost adorace v podkrovní horské kapli, procházky přírodou a jiné. Tento víkend je určen pouze pro dospělé. Ticho střediska Eljon a krása našich nejvyšších hor budou našimi věrnými společníky.

Podrobnosti k jednotlivým akcím Vám rádi zašleme spolu s pozvánkou. **Více informací a přihlášky:** Středisko Eljon o.p.s., 543 51 Špindlerův Mlýn 33 • mobil 732 580 154, PO-PÁ 9.00-16.00 hod. • e-mail: info@eljon.cz • www.eljon.cz.

Svatý Patrik, apoštol Irska

Irsko z něj udělalo otroka a on mu to oplatil tím, že je přetvořil v křesťanský kraj. Málokterý světec měl tak zásadní vliv na dějiny nějaké země, či následně dokonce celé Evropy tak jako apoštol Irska. Byl prvním misionářem, který se vypravil hlásat Krista za hranice řeckořímského světa barbarům netknutým latinskou civilizací, zvrátil přitom dějiny a přičinil se o záchranu křesťanské vzdělanosti. Prastaré irské vyznání lúsky k vlasti „Erin go bragh!“ – „Irsko je věčné!“ získalo díky němu potvrzující pečeť.

Na svět přišel kolem roku 385 ve vesnici Bannavem Taberniae v římské provincii Británie. Jeho otec Calpurnius byl jáhnem a matka údajně příbuznou sv. Martina, leč na Patrikově založení se to nikterak nepodepsalo – žil si po svém. Potom ale západní pobřeží Británie napadli irští nájezdníci a spolu s tisíci jinými ubožáky odvedli do otroctví rovněž 16letého Patrika. V chladné a nelibostné cizině se mladík brzy rozpomněl na Boha a prožil opravdové obrácení. Dá se říct, že vztah k víře u něj nabýval na intenzitě přímo úměrně jeho žalostnému postavení pasáka ovci. Zakusil hlad, bití, poznal však především Krista a toto poznání ho zocelilo do budoucna. Z bezstarostného mládence se změnil v muže nezloinné víry a pevných zásad, připraveného pro Ježíše podstoupit cokoliv.

Po šesti letech se mu podařilo z otroctví uprchnout. Nějaký čas se k tomu chystal, až jednou ve snu zaslechl pokyn: „Patriku, tvá loď je připravena.“ Dostal se oklikou přes Galii (dnešní Francie) domů, kde se však příliš nezdržel. V dalším snu se před ním objevil irský otrok jménem Victoricus s náručí listin. Jednu mu podával – tu s nápisem „Vox Hiberionacum“, tj. „Hlas Irů“. „Jakmile jsem popatřil na další řádky, zdálo se mi, že skutečně slyším jejich hlasy. Takto na mne volaly: »Prosíme tě, mládenče, abys přišel a vrátil se mezi nás.«“ Patrik měl jasno: Bůh ho volá zpět do Irska, aby tam hlásal evangelium. Vůbec se nerozpákoval, hnán láskou k Ježíši odcestoval nejprve do střední Galie dosáhnout vzdělání. Získal je u sv. Germana, který jej později vysvětil na kněze. Když pak v roce 432 zemřel biskup Palladius, byl Patrik papežem Celestinem I. vysvěcen na biskupa Irska. Vypravil se na Zelený ostrov. Nikdo v tu chvíli netušil, že začala záchranná akce latinského písem-

nictví a křesťanství vůbec. V Irsku proběhl jeden z těch četných zázraků, jimiž se církev může právem pyšnit, zázraků, z nichž dodnes mrazí po celém těle, protože to, co se dělo v Irsku a jeho vlivem posléze i v dalších zemích, nemá v dějinách křesťanství hned tak obdoby.

Dlužno podotknout, že Irsko bylo v té době zemí, kde bujely nejružnější formy pohanských kultů. Prim zde přitom hráli keltští kněží zvaní druidové. Ti se nevzdávali jen tak lehce, usilovali Patrikovi o život, párkrát vyvázl o vlásek z nebezpečí smrti. Samotní Keltové byli válečníci, z nichž měli dlouhý čas panickou hrůzu i Římané, jimž se také Zelený ostrov nikdy nepodařilo dobýt, naopak museli hájit břehy svých provincií před jejich agresivními výpady. Navíc mezi sebou válčily i zneprátené klany, takže do pohody a bezpečí měl život v této krajině pořádně daleko. Patrik se však hned tak nezalekl.

V Armaghu vybudoval své sídlo a odtud vyrážel do všech světových stran. Rok strávené v otroctví mu poskytly příležitost naučit se jazyku, jakož i poznat zvyky a mentalitu domorodých obyvatel. Namísto rušení pohanských svátků a zvyků je potíral po svém: zaváděl postupně slavnosti a zákony církevní. K evangelizaci využíval všeho stvořeného, např. nauku o Nejsvětější Trojici vysvětloval pohanům pomocí trojlístku, proto je dodnes jetelový trojlístek národním symbolem.

A zatímco na kontinentě dochází v důsledku nájezdů barbarů k totální destrukci a chaosu, v Irsku probíhá přesně opačný proces: země do té doby vůči křesťanství až na pár výjimek imunní přijímá Krista jako celek, stabilizuje se a duchovně i hmotně vzkvétá přímo před očima. „*Stádce oveček Kristových se v Irsku pod všelikou péčí utěšeně rozrůstá a ze synů i dcer královských stávají se mniši a nevěsty Kristovy,*“ píše sám apoštol Irska v jednom svém spise.

Nešlo o státem řízené konverze jako v řadě jiných případů, jakkoli mezi prvními byl pokřtěn král Laognar, nýbrž o ryze spontánní záležitost, kdy ovce přicházely samy od sebe do Kristova ovčince, resp. šly za svým pastýřem Patrikem zcela dobrovolně jako ty, které před lety nuceně hlídaly jako nevolník.

Nejenom irské ovce šly za Patrikovým hlasem, nýbrž i zástupy kněží z kontinentu, kteří nechali všeho a přicházeli do Irska obracet tamní lid na pravou víru. Jen v raném období Patrikova působení přijalo křest na 120 000 lidí. A pak další a další. Z druidských kněží se stávali horliví kněží Kristovi a pohanské kněžky oblékaly řeholní hábity. Obracely se celé vesnice, celé klany. To, co se během Patrikovy misijní činnosti dělo v Irsku, opravdu snese srovnání jen s máločím. Uběhlo 30 let a Irsko bylo křesťanskou zemí! Za 30 let své misijní činnosti přetvořil Patrik spolu s dalšími druhy obávaný ostrov krutých pohanů v „*Ostrov světců*“, jak bylo Irsko zvané. Irové ho milovali, byl pro ně „*ionmhain Patricius*“, tj. „*milovaný Patrik*“, zasypávali jej bohatými dary, které on s poukazováním na nutnost chudoby pro snazší cestu do nebe odmítal. Sám si Irsko i Iry zamiloval, podle legendy se přel s Bohem o udělování milostí Irům, až nakonec od Boha získal příslib, že v soudný den bude Iry soudit právě on. Mimochodem, právě od sv. Patrika se odvozuje zvyk svolávání (nejen) mnichů k modlitbě prostřednictvím zvonění. Tradice hovoří o tom, že daroval zvon jednomu ze svých nejbližších spolupracovníků – sv. Kieranovi. Vystupoval též jako první křesťanský misionář v dějinách proti otroctví. A právě Patrikovou zásluhou se rozšířila praxe ušní zpovědi.

Lid přesvědčoval i zázraky, podle jiné legendy prý poručil zmijím, aby opustily zemi. To je však jen legenda. Pravdivá je ovšem jiná skutečnost: ačkoli se pohanství zuby nehty bránilo, zůstalo Irsko jedinou zemí, kde pro víru v Krista nezemřel žádný věrozvěst mučednickou smrtí. Celá christianizace proběhla bez jediné kapky krve mučedníků! To je naprosto unikátní, nikde jinde se s podobným úkazem nesetkáme.

Výbuch křesťanství, jenž díky Patrikovi nastal, vyvrátil z kořenů starý pohanský svět. Napříč celým ostrovem se vznášely k nebesům chvalozpěvy na Hospodina, ve stovkách kostelů se zpřítomňovala

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Kristova kalvárská oběť. A za tímto výbuchem následoval další, stejně tak mohutný, a sice výbuch mnišství. Irsko bylo poseto chýškami těch, kdo toužili po „zeleném mučednictví“, když se jim nedostávalo mučednictví krve, o němž se zatajeným dechem čítávali v latinských spisech. „Zelené mučednictví“ spočívalo v životě v odloučení, na modlitbách a v pokání. Brzy se jednotlivci začali sdružovat do komunit a zakládat opatství, která se stala centry vzdělanosti proslavenými po celém tehdejší světě. Irské kláštery představovaly základ církevní struktury na ostrově, jejich opati byli zároveň biskupy a mniši plnili roli biskupských vikářů. Irsko se stalo srdcem západního křesťanství, které ze všech sil tlouklo pro Krista Ježíše.

Z Evropy, ba i z Blízkého východu připlouvalo do srdce křesťanství obrovské množství mužů bažících po vzdělání. Připlouvali sem i věhlasní učenci přivázející s sebou hromady převzácných latinských a řeckých rukopisů, které mniši po desítkách ve skriptoriích přepisovali a zachránili je tak před zničením, které ve velkém probíhalo na kontinentě. Učitelé svým žákům předávali vědění i lásku k Hospodinu. Vše pod bdělým dozorem sv. Patrika, muže nezvykle vitálního a odolného, schopného se na dnešním Croagh Patrick postit i 40 dní bez přerušení.

Závěr života strávil Patrik v tichu a odosobnění kláštera v Downu. Už se jen modlil, konal skutky pokání a takto se připravoval na setkání s Tím, který ho do Irska vyslal. K němu došlo 17. března 461. Tento den se stal nejen dnem Patrikovy liturgické památky, ale i irským národním svátkem.

* * *

Patrikovou smrtí však jeho dílo neustalo, ba právě naopak. Dostalo se do druhé fáze a těžit z něj měla tentokrát celá Evropa. Počínaje sv. Kolumbánem se zrodila velkolepá myšlenka, jejíž ozvuky nalezeme až na území daleké Ukrajiny. Tento světec vzešlý z jedné z dalších generací Patrikových žáků v půlce 6. století přesídlil z Irska na ostrov Iona ležící nedaleko Skotska, kde založil klášter. Ten se vbrzku stal centrem intelektuálního života a ohniskem křesťanství ve Skotsku. V následujících letech pak vydal ionský klášter spolu s 60 dceřinými kláštery nespočet zbož-

všeho jeho lidu? Ať je Hospodin, jeho Bůh, s ním. Ať jde do Jeruzaléma!

2. čtení - Ef 2,4-10

(Bratři!) Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Milostí jste spaseni! Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni. Tím chtěl v budoucím čase ukázat nesmírné bohatství své milostivé dobroty vůči nám, a to pro Krista Ježíše. Milostí jste tedy spaseni skrze víru. Není to vaší zásluhou, je to dar Boží! Dostáváte ho ne pro skutky, aby se nikdo nemohl chlubit. Jsme přece jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě.

ných mužů, kteří se vydali hlásat evangelium na kontinent. Sám sv. Kolumbán došel až do jižní Itálie. Uvyklí hodiny klečet před svatostánkem s doširoka rozpaženými rukama, uvyklí dlouhým modlitbám, postům a tělesným trestům, uvyklí ujařmovat svého neposlušného „bratra osla“, jak tělu říkával sv. František, byli s to zdolávat nehostinné končiny i úskalí všeho druhu.

Bohatství ducha, které se během neklidné doby plně bojů na kontinentě v Irsku uchovalo, se začalo ve velkém vracet zpět. To, co by bylo jinak utopeno v potocích krve nebo spáleno v nesčetných požárech zakládaných primitivními dobyvateli, se nyní ze zátiší studených irských skriptorií navracelo zpět. Veškeré vědění nashromážděné za první staletí církve, popř. za dlouhá staletí antického světa, duchovní dědictví předešlých generací zachráněné mnichy z „*Ostrova svatých*“, to, z čeho celý kulturní svět čerpá doposud.

Negramotným barbarickým kmenům a národům je přinášeli mimořádně vzdělaní iroskotští mniši, aby je poučovali o dávno zapomenutých pravdách, aby jim četli z knih, které v Evropě po staletí nikdo neviděl. Evropa se mohla nadechnout ke kulturnímu obrození, mohla vykročit směrem k úžasné karolínské renesanci, která je bez iroskotských misii naprosto nemyslitelná stejně jako další dějiny křesťanství v podobě, v jaké je známe dnes.

Evangelium - Jan 3,14-21

Ježíš řekl Nikodémovi: „Jako Mojžíš vyvýšil na poušti hada, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo věří, měl skrze něho život věčný.

Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak záleží v tomto: Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

Nešlo však jen o přinášení vzdělanosti, ale hlavně o přinášení Krista. Stovky mnichů-misionářů vyrážely do hloubi kontinentu a stavěly kostely a zakládaly zde kláštery, jež se stávaly centry veškerého dění té dané oblasti, jak kulturního, tak zejména duchovního. Brigantia, Nivelles, Laon, Trevír, St. Gallen, Lucca, Fulda, Erfurt, Cáchy, Řezno, Vídeň, Bobbio, Pavia, Milán... To jsou jen namátkově vybrané lokality, kde kláštery vyrůstaly a znamenaly zásadní předěl pro dané regiony. Iroskotským misionářům vědci za svůj vznik i kláštery či kostely v naší Modré u Uherského Hradiště, či dokonce v Kyjevě. Síť jimi zakládaných klášterních středisek houstla a Evropa se stávala znovu křesťanskou. Některé z nich vyvrátili při svých nájezdech Vikingové, jenže na jejich troskách povstaly nové. Šimě víry už bylo zaseto a z evropské půdy je žádný z nájezdníků nevydobył. A to vše díky tomu, jenž stál na počátku toho všeho, jenž se rád modlival těmito slovy:

*Kriste, buď se mnou,
buď ve mně, za mnou i přede mnou.
Buď v srdci toho, kdo na mne myslí.
Buď v očích toho, kdo se na mě dívá.
Buď v uších toho, kdo mi naslouchá.
Buď v ústech toho, kdo ke mně mluví.*

Pondělí 12. 3. 2018

6:05 Bol som mimo: Radoslav Hruška **7:10** Outdoor Films s Heřmanem Volfem (26. díl): Nikdy se nevzdávej **8:45** V pohorách po horách (20. díl): Skalka – Hřebyny – Brdy **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Exit 316 (37. díl): Stres **9:45** Buon giorno s Františkem **10:45** Vysočina – odkaz Josefa Jambora **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:55** Na pořadu rodina (10. díl): Prožívání církevního roku **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Noční univerzita: Věra Sosnarová – Krvavé jahody – svědectví ženy, která přežila gulag **16:15** V souvislostech (220. díl) **16:35** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **17:00** Zachraňme kostely (9. díl): Kostel sv. Petra a Pavla v Bernarticích **17:20** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **18:05** Víra do kapsy [P] **18:25** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **18:30** Bible pro nejmenší: Saul se stal Pavlem **18:40** Putování Modrou planetou: Mexiko **19:15** Lednický park vypravuje **19:40** Ars Vaticana (7. díl) **20:00** Večer s osobnostmi: Svobodný člověk Václav Malý, Cesty Václava Havla, Rafael Kubelík [P] **21:10** Music4mation [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Terra Santa news (284. díl): 7. 3. 2018 **22:30** Česká věda [P] **22:45** Hlubinami vesmíru s dr. Miroslavem Bártou, 1. díl **23:30** Kulatý stůl: Křesťanské hodnoty **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 13. 3. 2018

6:05 Cesta k andělům (31. díl): Zuzana Lapčiková – hudebnice **7:00** Pod lampou **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** V souvislostech (220. díl) **9:40** Exit 316 (37. díl): Stres **10:05** Muzikanti, hrajte **10:35** Noční univerzita: Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D. – Paládium země české-staroboleslavské a zemský patriotismus **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Post Scriptum [P] **12:15** V pohorách po horách (20. díl): Skalka – Hřebyny – Brdy **12:30** Dobrý pastýř: Mons. Marcelo Palentini **13:00** Propast **13:30** Ars Vaticana (7. díl) **13:40** Hovory z Rekovic: Dalibor Norský **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Kulatý stůl: Křesťanské hodnoty **16:10** Kaple v poušti **16:25** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (2. díl): Chci, abys byl **16:50** Protržená **17:05** Léta letí k andělům (15. díl): Marie Svatošová – zakladatelka hospiců **17:25** Pláč uprostřed ticha **18:05** Noeland (27. díl) **18:30** Bible pro nejmenší: Pavlovy cesty **18:35** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **18:40** Animované příběhy velikánů dějin: Florence Nightingale (1820–1910) **19:10** Skanzen Zubrnice **19:30** Zpravodajské Noeviny (939. díl): 13. 3. 2018 [P] **20:00** Výpravy do divočiny: Orli se vrací [L] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Post Scriptum **22:15** Řeckokatolický magazín (146. díl) [P] **22:30** Terra Santa news (284. díl): 7. 3. 2018 **22:50** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (136. díl) **0:15** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible I. **0:35** Děti ulice **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 14. 3. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny (939. díl): 13. 3. 2018 **6:25** Pláč uprostřed ticha **7:05** Noční univerzita: Věra Sosnarová – Krvavé jahody – svědectví ženy, která přežila gulag **8:40** Česká věda **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** ARTBITR – Kulturní magazín (52. díl) **9:30** Přímý přenos generální audience papeže [L] **10:45** Staňte se soli **11:20** Hluk **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:55** Angola: Nepřestanu chodit ulicemi **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Malá kopa pítá vác: MFF Myjava 2017 **16:00** Zpravodajské Noeviny (939. díl): 13. 3. 2018 **16:20** Exit 316 (37. díl): Stres **16:45** Večer s osobnostmi: Svobodný člověk Václav Malý, Cesty Václava Havla, Rafael Kubelík **18:00** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible II. [P] **18:15** Misionáři chudých **18:30** Bible pro nejmenší: Pavel na ostrově **18:35** Sedmihlásky (123. díl):

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně **6.00 – 1.00 hod.**
■ Denně: **8.00; 16.00 hod.** – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

Plače kočka celý den **18:40** Kíbeho: Mariánské poutní místo v Africe **19:30** Terra Santa news (285. díl): 14. 3. 2018 [P] **20:00** Adorace [L] **21:05** Léta letí k andělům (17. díl): Hana Ulrychová – zpěvačka **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Služba jako dar (1. část) [P] **23:30** Generální audience Svatého otce **23:55** Music4mation **0:15** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (15. díl); autor a průvodce Marek Orko Vácha **0:35** Víra do kapsy **0:50** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 15. 3. 2018

6:05 Putování Modrou planetou: Mexiko **6:40** Pro vita mundi (29. díl): Petr Váňa **7:35** Karmelitky z Nenshatu **7:50** Léta letí k andělům (17. díl): Hana Ulrychová – zpěvačka **8:10** Terra Santa news (285. díl): 14. 3. 2018 **8:30** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (2. díl): Chci, abys byl **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Mikroregion Třemšín (4. díl) **9:30** Buď vůle tvá **9:55** Kulatý stůl: Křesťanské hodnoty **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Post Scriptum [P] **12:15** L. van Beethoven: 9. symfonie – Podzimní festival duchovní hudby 2016 **13:35** Generální audience Svatého otce **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Muzikanti, hrajte **15:05** Muzeum Kysuckej dediny vo Výchylovke **15:25** Mosambik, svědek víry **16:00** Zpravodajské Noeviny (939. díl): 13. 3. 2018 **16:20** Řeckokatolický magazín (146. díl) **16:35** V pohorách po horách (20. díl): Skalka – Hřebyny – Brdy **16:50** Cesta k andělům (31. díl): Zuzana Lapčiková – hudebnice **17:45** Ars Vaticana (8. díl) **18:00** Animované příběhy velikánů dějin: Florence Nightingale (1820–1910) **18:30** Bible pro nejmenší: Gedeon **18:35** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **18:40** Hrát si dovoleno **19:00** Večeře u Slováků: 5. neděle postní [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny (940. díl): 15. 3. 2018 [P] **20:00** Cvrlikání (58. díl): Kapky [L] **21:10** Zimbabwe – Z temnoty **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Zpravodajské Noeviny (940. díl): 15. 3. 2018 **0:30** Zachraňme kostely (9. díl): Kostel sv. Petra a Pavla v Bernarticích **0:50** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 16. 3. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny (940. díl): 15. 3. 2018 **6:25** Zachraňme kostely (9. díl): Kostel sv. Petra a Pavla v Bernarticích **6:45** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (15. díl); autor a průvodce Marek Orko Vácha **7:10** Víra do kapsy **7:30** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Služba jako dar (1. část) **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Jak si mě našel Antonín z Padovy **10:00** Stavitelé měst **10:15** Večer s osobnostmi: Svobodný člověk Václav Malý, Cesty Václava Havla, Rafael Kubelík **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:55** Léta letí k andělům (17. díl): Hana Ulrychová – zpěvačka **13:20** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Světznámé výšivky z Cífera **15:00** Cesta kříže: Křížová cesta v hudbě a obrazech **16:00** Zpravodajské Noeviny (940. díl): 15. 3. 2018 **16:25** Výpravy do divočiny: Orli se vrací **18:00** Frano

z Malesie **18:25** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **18:30** Bible pro nejmenší: Hana **18:35** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible II. **18:50** Missio magazin: Únor 2018 **20:00** Kulatý stůl: Hranice v mezilidských vztazích [L] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Večeře u Slováků: 5. neděle postní **22:30** Outdoor Films s Martinem Strakou (37. díl): Když fotoreportér musí **0:05** V pohorách po horách (20. díl): Skalka – Hřebyny – Brdy **0:15** Osmý tón Svatého Hostýna **0:35** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 17. 3. 2018

6:05 Zachraňme kostely (9. díl): Kostel sv. Petra a Pavla v Bernarticích **6:25** Můj báječný denní úděl **7:00** Noeland (27. díl) **7:25** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **7:30** Animované příběhy velikánů dějin: Florence Nightingale (1820–1910) **8:05** Z pokladů duše: P. Dismas Tomašik OFMCap – P. Pio z Pietrelciny **8:15** Papež František v Pietrelcine [L] **9:05** Svätý Páter Pio z Pietrelciny – dobré dielo dobrého človeka **9:15** Terra Santa news (285. díl): 14. 3. 2018 **9:40** Můj Bůh a Walter: Zjevení a Bible II. **9:55** Music4mation **10:15** Víra do kapsy **10:30** Exit 316 (37. díl): Stres **10:55** Mše svatá ze San Giovanni Rotondo [L] **12:40** Zpravodajské Noeviny (940. díl): 15. 3. 2018 **13:05** Pod lampou **15:10** Naše milosrdná Paní, Matka kubánského lidu **15:40** Česká věda **16:00** Večeře u Slováků: 5. neděle postní **16:25** Dole, dole můj víneček zelení: MFF Myjava 2017 [P] **18:00** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl); autor a průvodce Marek Orko Vácha **18:25** Sedmihlásky (123. díl): Plače kočka celý den **18:30** Bible pro nejmenší: Hana **18:35** Vezmi a čti: Únor 2018 **18:50** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Vzkříšení Lazara (Jan 11,1–45) **19:30** V souvislostech (221. díl) [P] **20:00** Padre Pio – stavitel milosrdenství [P] **21:00** V pohorách po horách (26. díl): Sninský kámen – Vihorlatské vrchy [L] **21:15** COP na Mohelnickém dostavníku 2014 **21:55** Na pořadu rodina (13. díl): Pěstounská rodina **23:00** S NOACHem po Izraeli **23:30** Řeckokatolický magazín (146. díl) **23:50** Noční univerzita: Věra Sosnarová – Krvavé jahody – svědectví ženy, která přežila gulag **1:25** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 18. 3. 2018

6:05 Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (2. díl): Chci, abys byl **6:30** Putování Modrou planetou: Mexiko **7:05** Guyanská Diana **7:35** ARTBITR – Kulturní magazín (52. díl) **7:45** Řeckokatolický magazín (146. díl) **8:00** Ars Vaticana (8. díl) **8:10** Cvrlikání (58. díl): Kapky **9:20** Večeře u Slováků: 5. neděle postní **9:50** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Vzkříšení Lazara (Jan 11,1–45) **10:30** Mše svatá z BISCUPU: Hlučín [L] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech (221. díl) **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa news [P] **13:30** Křížová cesta ze Svatého Hostýna: pobožnost křížové cesty **14:00** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Služba jako dar (1. část) **15:25** Outdoor Films s Tomášem Sedláčkem (54. díl): Na jeden z nejdelších a nejnáročnějších treků světa **17:00** Padre Pio – stavitel milosrdenství **17:55** Sedmihlásky (124. díl): Ej, pase dívka husy, Haj husičky od vodičky [P] **18:00** Noeland (28. díl) **18:30** Animované příběhy velikánů dějin: Harriet Tubman (1820–1913) [P] **19:05** Music4mation **19:30** Exit 316 (38. díl): Předsudky [P] **20:00** Janáčkův máj – 40. ročník Mezinárodního hudebního festivalu: Klenoty evropské opery s Adamem Plachetkou **21:40** V souvislostech (221. díl) **22:10** Výpravy do divočiny: Orli se vrací **23:45** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:05** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne: Zpravodajské Noeviny a Terra Santa news **0:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 12. 3. o 20:15 hod.:
Televízne duchovné cvičenia Kroky viery

S Mons. Petrom Rusnákom, bratislavským eparchom, sa zamýšľame nad sociálnou náukou cirkvi. Téma: Blahoslavení tí, čo šíria pokoj. Krok k Bohu.

Utorok 13. 3. o 21:45 hod.: Bez hraníc: Nemecko – Páter Mojžiš z Ghany (dokument)

S príchodom pátra Mojžiša sa v mníchovskej farnosti všeličo zmenilo. Minimálne mladí sú o tom presvedčení.

Streda 14. 3. o 22:00 hod.: Viera v Rusku – Boris Rauschenbach: Na radosť nemám dôvod (dokument)

Film opisuje ľudské a duchovné zážitky z života Borisa. Bol to skvelý vedec, najprv ho deportovali do gulagu, neskôr niesol zodpovednosť za lety ruských sond do vesmíru. Jeho výskum mu otvoril bránu do sveta vedy a srdce pre lásku k Bohu.

Štvrtok 15. 3. o 20:15 hod.:
Televízne duchovné cvičenia, Kroky viery

Záverečná časť. Téma: Blahoslavení tí, čo šíria pokoj. Krok ku stvorenstvu.

Piatok 16. 3. o 17:30 hod.:
Muž spoza hraníc (dokument)

Fokolár Guido Mirti, prezývaný Cengia, ako obchodník precestoval Československo, Maďarsko a NDR a nadväzoval styky s predstaviteľmi miestnej podzemnej cirkvi. V roku 1966 bol zatknutý, uväznený v Prahe a následne vyhostený z krajiny.

Sobota 17. 3. o 11:00 hod.:
Svätá omša s pápežom Františkom

Priamy prenos zo San Giovanni Rotondo pri príležitosti 100. výročia stigmatizácie svätého kapucína, pátra Pia.

Nedeľa 18. 3. o 16:40 hod.:
Ester / Biblia (film)

Na oslavu víťazstva usporiada perzský kráľ pre ľudí veľkolepú oslavu. Chce, aby mu boli privedené najkrajšie panny v krajine. Medzi dievčatami je aj mladé židovské dievča Ester. Zatají svoj pôvod a stane sa kráľovou favoritkou...

Farnosť svätého Prokopa na Sázavě zve na **ZAHÁJENÍ POUTNÍ SEZÓN NA SÁZAVĚ v sobotu 24. března 2018**, v predvečer výročného dňa smrti sv. Prokopa.

Program: 10.00 poutní mše svätá u sv. Prokopa – celebruje P. ThLic. Jan Kotas, rektor Arcibiskupského kněžského semináře v Praze; zpívá byzantský mužský sbor od kostela Nejsvětější Trojice v Praze • 11.30 **Svatý Prokop a Sázavský klášter** – prednáší Prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. • 15.00 modlitba na prímluvu sv. Prokopa za obnovení kultúry života a rodiny – vede P. Radim Cigánek, sázavský farár.

Více na www.svprokop-sazava.cz.

BREVIÁŘ PRO LAIKY
10. – 17. BŘEZNA 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 11. 3.		PO 12. 3.		ÚT 13. 3.		ST 14. 3.		ČT 15. 3.		PÁ 16. 3.		SO 17. 3.	
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	272	301	271	300	272	301
Antifony	363	405	1151	1279	1167	1296	1183	1313	1198	1330	1214	1347	1229	1364
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	1313	1199	1331	1214	1347	1229	1364
Krátké čtení a zpěv	363	406	367	410	370	414	373	418	377	422	380	425	384	429
Antifona k Zach. kantiku	363	406	367	411	371	414	374	418	377	422	381	426	384	430
Prosby	364	406	367	411	371	414	374	418	377	422	381	426	384	430
Závěrečná modlitba	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426	385	430
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303	273	303
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370
Krátké čtení	364	407	368	412	371	415	375	419	378	423	381	427	385	430
Závěrečná modlitba	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426	385	430
Nešpory:														
SO 10. 3.														
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	268	298	269	299	268	297
Antifony	361	404	365	408	1161	1290	1177	1307	1193	1324	1208	1341	1224	1358
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1324	1209	1341	1224	1359
Kr. čtení a zpěv	361	404	366	409	369	413	372	416	376	420	379	424	382	428
Ant. ke kant. P. M.	362	404	366	409	369	413	373	417	376	421	379	424	383	428
Prosby	362	405	366	409	370	413	373	417	376	421	379	425	383	428
Záv. modlitba	364	407	364	407	368	411	371	415	374	419	378	423	381	426
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení
Neděle 11. 3. – 4. neděle postní

1. čt.: 2 Kron 36,14–16.19–23
 Ž 137(136),1–2.3.4–5.6
 Odp.: *Vyslyš nás, Pane, a vysvobod' nás!*
 2. čt.: Ef 2,4–10
 Ev.: Jan 3,14–21

nebo čtení z cyklu A (pokud se na Bílou sobotu křtí):

1. čt.: 1 Sam 16,1b.6–7.10–13a
 Ž 23(22),1–3a.3b–4.5.6
 Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)
 2. čt.: Ef 5,8–14
 Ev.: Jan 9,1–41

Pondělí 12. 3. – ferie

1. čt.: Iz 65,17–21
 Ž 30(29),2+4.5–6.11–12a+13b
 Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)
 Ev.: Jan 4,43–54

Úterý 13. 3. – ferie (výroční den zvolení papeže Františka)

1. čt.: Ez 47,1–9.12
 Ž 46(45),2–3.5–6.8–9
 Odp.: 8 (*S námi je Hospodin zástupů, Bůh Jakubův je naší tvrzí.*)
 Ev.: Jan 5,1–3a.5–16

Středa 14. 3. – ferie

1. čt.: Iz 49,8–15
 Ž 145(144),8–9.13cd–14.17–18
 Odp.: 8a (*Milosrdný a milostivý je Hospodin.*)
 Ev.: Jan 5,17–30

Čtvrtek 15. 3. – ferie

1. čt.: Ex 32,7–14
 Ž 106(105),19–20.21–22.23
 Odp.: 4a (*Pamatuj na nás, Hospodine, pro náklonnost k svému lidu.*)
 Ev.: Jan 5,31–47

Pátek 16. 3. – ferie

1. čt.: Mdr 2,1a.12–22
 Ž 34(33),17–18.19–20.21+23
 Odp.: 19a (*Blízko je Hospodin těm, kdo mají zkroutené srdce.*)
 Ev.: Jan 7,1–2.10.25–30

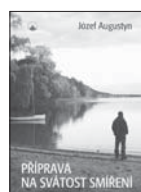
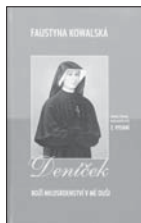
Sobota 17. 3. – připomínka sv. Patrika

1. čt.: Jer 11,18–20
 Ž 7,2–3.9bc–10.11–12
 Odp.: 2a (*Hospodine, můj Bože, k tobě se utíkám.*)
 Ev.: Jan 7,40–53

DUCHOVNÍ ŽIVOT

DENÍČEK • BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ V MÉ DUŠI
Svatá s. M. Faustyna Kowalská • Z polštiny přeložil Jiří Hrdý • Odpovědná redaktorka Ludmila Martinková
Předmluva k prvnímu českému vydání P. Josef Prchal SJ
Předmluva k prvnímu polskému vydání Andrzej M. Deskur, titulární arcibiskup Teneský • Úvod s. M. Elžběta Siepak

Kritické vydání stěžejního díla velké mystičky 20. století, s. Faustyny Kowalské. Deník s. Faustyny psaný během posledních čtyř let jejího života na jasnou žádost Pána Ježíše je svým způsobem památník, kam autorka průběžně zapisovala především „setkání“ vlastní duše s Bohem. Pán ji obdařil velkými milostmi: darem kontempace, hlubokým poznáním tajemství Božího milosrdenství, vizemi, zjeveními, skrytými stigmaty, darem prorokovat a číst v lidských duších. Tyto dary světice použila, aby připomněla odedávna známé, ale zapomenuté pravdy víry o milosrdné Boží lásce k lidem a předala nové formy úcty k Božímu milosrdenství. Jejich praktikování má vést k obnově náboženského života v duchu křesťanské důvěry a milosrdenství. Velice cenným přínosem pro tuto publikaci jsou rejstříky – věcný, jmenný a místopisný.
Karmelitánské nakladatelství • Druhé, upravené vydání • Váz., 117x185 mm, 678 stran, 449 Kč

PŘÍPRAVA NA SVÁTOST SMÍŘENÍ
Józef Augustyn • Z polštiny přeložila Růžena Kouřimová • Odpovědný redaktor Pavel Mareš
 Malá příručka pro všechny, kdo se chtějí lépe připravit na svátost smíření. Autor vysvětluje smysl a význam této svátosti, zabývá se otáz-

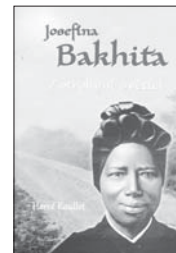
kou zpytování svědomí a lítosti nad hříchy a na závěr uvádí strukturu samotného obřadu svátosti smíření.

Karmelitánské nakladatelství • Druhé vydání Brož., 100x140 mm, 64 stran, 69 Kč

ŽIVOTOPIS SVĚTICE

JOSEFÍNA BAKHITA • Z OTROKYNĚ SVĚTICÍ
Hervé Rouillet • Z francouzštiny přeložila Romana Agullo
Odborná konzultace Rosanna Pennasilico FSP a Mgr. BcA. Adam Homolka

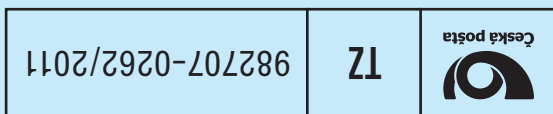
Knihka přináší podrobný životopis první africké světice, jejíž život byl poznamenán zkušeností otrokyně. V Ježíši Kristu nakonec našla svého jediného Pána. I přes počáteční nedůvěru kvůli své barvě kůže si, zvláště svojí laskavostí, získala srdce mnohých. Byla přezdívána „Africký květ“ nebo „Šťastná sestra“. Přestože byla několikrát prodána krutým otrokářům a zakoušela nelidské zacházení, dostala se nakonec k vlídnému italskému konzulovi, který ji koupil. Spolu s ním zakotvila v Itálii. Zde se setkala s Bohem lásky, svým jediným Pánem, přijala křest a odpověděla na Kristovo pozvání, aby mu zasvětila svůj život v kongregaci sester kanosiánek. V tomto období trvajícím déle než půl století se učila kráčet „malou cestičkou“, tolik podobnou sv. Terezii z Lisieux, s jedinou touhou: aby všichni poznali „dobrého Boha“. Autor knihy nahlíží Bakhitin život (1869–1947) v jeho celistvosti a každé etapě věnuje zvláštní pozornost. Čtenáře rovněž uvádí do širších souvislostí, když představuje samotný Súdán s jeho přírodními krásami, působením misionářů, křesťanskými kořeny i neklidnou současností.

Paulinky • Váz., 143x210 mm, 208 stran, 249 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
 Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 Dolní nám. 24
 771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské, spolku. Vydává Matice cyrilometodějská, spolok. Dolní nám. 24, Olomouc – IČO 00533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějské, spolku. Redakce: Štefánková Mgr. Daniel Dehner, redaktor Mgr. Theol. Tomáš Kiml, Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvzení, že v nich nejsou bídy v oblasti víry a mravů. Neznámá to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; <http://svetlo.maticecm.cz>; objednávky: periodika@maticecm.cz; tel.: 585 220 626; objednávky knih: e-mail: objednavky@maticecm.cz; tel.: 587 405 431, www.maticecm.cz; inzerce: knihy@maticecm.cz; Registrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Photo s. r. o., Chrenovská 21/14, 949 01 Nitra, telefon 00421 903 263 525; podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dne 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.